

استاد شهرام نهاری
مدرس عربی فولیتو

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

با فولیتو فولی تو

عربی دهم

جزوه عربی پایه دهم

ویژه امتحان نهایی

تهیه و تنظیم :

شهرام نھاری

واژگان

عربی دهم

مُعْجَم : لغت نامه	مَطَار : فرودگاه	ذَاكَ = ذَلِك : آن
شَاطِئُ : ساحل	مَظَر : باران	ذَا = هَذَا : این
عَيْن : چشمه	تَرْجُم : ترجمه کن	مَنْ ذَا : این کیست ؟
مُحَافَظَةُ : استان	صَعُ : بگذار	ذُو : دارای
تَالِيَّة : بعدی	فَرَاغ : جای خالی	ذَات : دارای
حَبَّة : دانه	مُسْتَعِينًا ب : با استفاده از	زَانَ : زینت داد
إِبْحَثْ عَنْ : جست و جو کن	جَوَار : گفت و گو	عُصُون ، أَغْصَان : شاخه ها
أُبْحَاث : پژوهش ها	مُؤَوِّظ : کارمند	نَضْرَة : تر و تازه
ثَمَرَة : میوه	مَعَ الْأَسَف : متأسفانه	نَمَتْ : رشد کرد (مؤنث)
	إِلَى اللَّقَاء : به امید دیدار	نَمَا : رشد کرد (مذکر)
	مَعَ السَّلَامَةِ : به سلامت	يُخْرِجُ : در می آورد
	أَحْجَار : سنگ ها	شَرَرَة = جَذْوَة : پاره ی آتش ، آخگر
	غَالِيَة : ارزشمند ، گران	مُسْتَعِرَة : فروزان
	يَدَوْرُ : می چرخد	مُنْهَمِرَة : ریزان
	نِسَائِيَّة : زنانه	مُنْتَشِرَة : پخش شده
	فُسْتَان : پیراهن زنانه	أَنْجُم : ستارگان
	أَلْوَان : رنگ ها	أَنْزَلَ : نازل کرد
	نَار : آتش	أَنْعَم : نعمت ها
	فَائِزَات : برنده ها	أَوْجَدَ : پدید آورد
	دَلِيل : راهنما	بَالِغ : کامل
	بَطَارِيَّة : باتری	دُرَر : مروارید ها
	أَصْدِقَاء : دوستان	ضِيَاء : روشنائی غیم : ابر
	أَرْسُمُ : رسم کن ، نقاشی کن	قُلْ : بگو
	عَقَارِب : عقربه ها	تَعَارُف : آشنایی
	مَكْتَبَة : کتابخانه	قَاعَة : سالن
	نَص : متن	أَنْ أَسَافِر : که سفر کنم

دَهَبِيَّةٌ : طلائی	جاء ب : آورد	لا تَفَرَّقُوا : پراکنده نشوید
فُضِّيَّةٌ : نقره ای	جَلَم : بردباری	أَجْرِي : جاری کرد
وَرَع : پارسایی ، زهد	سَمَاع : شنیدن	يَجْرِي : جاری است ، جاری می شود
قَلَّةٌ : تنگدستی	نَمَلَةٌ : مورچه	أَخْلَصَ : مُخلص شد ، یکرنگ شد
خَوْف : ترس	يَفُوقُ : بالاتر است از	أَمْسَكَ : به دست گرفت و نگه داشت
يَقْدِرُ : می تواند	أَمْتار : جمع متر	بَنَى : ساخت
غُرَاب : کلاغ	مَوَاعِظ : پندها	عَلَّمَ : یاد داد
يَعِيشُ : زندگی می کند	بِئْر : چاه	غَرَسَ : کاشت
	غَرَسَ : کاشت	كَلُوا : بخورید
	بَنَى : ساخت	مِئَّةٌ : صد
	وَرَّثَ : به ارث گذاشت	وَرَّثَ : به ارث گذاشت
	مُصْحَف : قرآن	يَتَرَاخَمُ الْخَلْقُ : آفریدگان به هم مهربانی
	أَنْزَلَ : نازل کرد	می کنند
	وَجَعَ : درد	يَسْتَغْفِرُ : آمرزش می خواهد
	عِدَاوَةٌ : دشمنی	يَكْفِي : بس است
	يَتَنَاجِيَانِ : با هم راز می گویند	يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ : برای دو نفر بس است
	لا تَدْخُلُ : وارد نشو	يَنَابِيع : جویهای پر آب ، چشمه ها
	مَسَاءَ الْخَيْرِ : عصر به خیر	عَيْنٌ : مشخص کن
	حَضْرَتُكَ : شما ، جنابعالی	سَائِح : گردشگر
	كَمْ مَرَّةً : چند بار	ما أَجْمَلُ : چه زیباست
	مُحَافَظَةٌ : استان	شَعْب : ملت
	غابات : جنگل ها	مِضْيَاف : مهمان دوست
	بِلَاد : کشور ، سرزمین	زَائِد : به علاوه ی
	أُسْبُوع : هفته	نَاقِص : منهای
	يَأْخُذُ : می گیرد	يُسَاوِي : مساوی است
	فَائِز : برنده	أَرْسَلْنَا : فرستادیم
	أَرْسَلْنَا : فرستادیم	لَبِثَ : اقامت کرد ، ماند

أَثَارٌ : برانگیخت	إِسْتَعْلَ : کار کرد	يُرْسِلُ : می فرستد
إِحْتَفَلٌ : جشن گرفت	إِنْفَتَحَ : باز شد	رِيَّاحٌ : باده‌ها
أَصْبَحَ : شد	إِنْقَطَعَ : بریده شد	أَسْمَاكٌ : ماهی‌ها
إِعْصَارٌ : گردباد	تَخَرَّجَ : دانش آموخته شد	تَظُنُّ : گمان می کنی
أَمْرِيكَا الْوُسْطَى : آمریکای مرکزی	إِسْتَعْفَرَ : آمرزش خواست	سَنَوَاتٌ : سال‌ها
أَمْطَرٌ : باران بارید	إِعْتَذَرَ : پوزش خواست	تَحَدَّثُ : اتفاق می افتد
أَمْطَارٌ : باران‌ها	تَكَلَّمَ : سخن گفت	مَرَّتَيْنِ : دو بار
بَسَطَ : گستراند	تَعَلَّمَ : یاد گرفت	أَحْيَانًا : گاهی
بَعُدَ : دور شد	يَبْتَسِمُ : لبخند می زند	غَيْمَةٌ : ابر
تَرَى : می بینی ، ببینی	يَنْسَجِبُ : عقب نشینی می کند	طَبِخٌ : پختن
تَسَاقَطَ : پی در پی افتاد	كَسَلَ : تنبلی	تَنَاوُلٌ : خوردن
التَّعَرُّفُ عَلَى : شناختن	جَوَّازٌ : گذرنامه	حَاوَلَ : تلاش کرد
تَلَجَ : برف ، یخ	جَاهِزٌ : آماده	فَرِيقٌ : گروه
حَسَنًا : بسیار خوب	مَرَحَبًا بِكُمْ : خوش آمدید	مُرَافِقٌ : همراه
حَيَّرَ : حیران کرد	شَرَّفْنُمُ : مشرف فرمودید	غَرِيبٌ : عجیب
سَحَبٌ : کشید	مُرَافِقٌ : همراه	مِيَاهٌ : آب‌ها
سَمَى : نامید	وَالِدَايَ : پدر و مادر	مِئَتَيْ كِيلُومِتر : ۲۰۰ کیلومتر
سُودَاءٌ : سیاه (مؤنث)	أُخْتَايَ : دو خواهر	يَفْقِدُ : از دست می دهد
أَسْوَدٌ : سیاه (مذکر)	أُخْوَايَ : دو برادر	جَيِّدًا : به خوبی
سَنَوِيٌّ : سالانه	بِطَاقَةِ : کارت ، بلیت	أَجِبٌ : دوست دارم
صَدَّقَ : باور کرد	تَفْتِيشٌ : بازرسی	عِنْدَمَا : هنگامی که
حَتَّى تُصَدِّقَ : تا باور کنی	لَا تَنْتَقِلُ : جابه جا نمی شود	تَفْتِيشٌ : بازرسی کردن
ظَاهِرَةٌ : پدیده	نِيَامٌ : خفتگان	إِحْتِفَالٌ = حَفْلَةٌ : جشن
فِلْمٌ : فیلم	بِهَائِمٌ : چارپایان	أَزْهَارٌ : گل‌ها
الْمُحِيطُ الْأَطْلَسِيّ : اقیانوس اطلس	عَبَّرَ : از راه	آخَرٌ : دیگر
مَفْرُوشٌ : پوشیده ، فرش شده	إِنْتَبَهُوا : بیدار شدند (بیدار شوند)	رَجَاءٌ : امید
مِهْرَجَانٌ : جشنواره	سَوْفَ تَتَخَرَّجُ : دانش آموخته خواهیم شد	مُمْتَدٌ : کشیده شده
نُزُولٌ : پایین آمدن ، بارش	رَسَائِلٌ : نامه‌ها	إِسْتَلَمْنَا : دریافت کردیم
بِقَاعٌ : قطعه‌های زمین	إِنْتَظَرُوا : منتظر باشید	
إِسْتَرْجَعَ : پس گرفت	مُجَفَّفَةٌ : خشک شده	

أَنْ لَا يَسُبُّوا : که دشنام ندهند	عَلَى مَرَّ الْعُصُور : در گذر زمان	شُعُوب : ملت ها
أَتَقَى : پرهیزگارترین	عَمِيل : مزدور	لُغَات : زبان ها
إِحْتِفَاف : نگاه داشتن	لَدَى : نزد	صُور : شکل ها
إِسَاءَة : بدی کردن	لَذِيهِمْ : دارند	خُمْس : یک پنجم
أَشْرَكَ : شریک قرار داد	مَعَ بَعْض : با همدیگر	سُكَّان : ساکنین
إِعْتَصَمَ : چنگ زد ، با دست گرفت	مِنْ دُونِ اللَّهِ : به جای خدا ، به غیر خدا	إِحْلِي : بیاور
أَكْرَم : گرامی ترین	يَتَجَلَّى : جلوه گر می شود	إِفْتَحَى : باز کن
أُنْثَى : زن ، ماده	يَجُوزُ : جایز است	لَا بَأْسَ : هیچ اشکالی ندارد
تَعَارَفَ : یکدیگر را شناختن	يَسْتَوِي : برابر می شود	عَفْواً : ببخشید
لِتَعَارَفُوا : تا یکدیگر را بشناسید	يُؤَكِّدُ : تأکید می کند	تَفَضَّلُ : بفرما
تَعَايَشَ : همزیستی داشت	تَشَابَهَ : همانند شد	حَقِيبَة : کیف
تَعَايَشَ : همزیستی	فَرَحَ : شاد کرد	مَفْتُوحَة : باز
خَبَل : طناب	جَالَسَ : همنشینی کرد	حُبُوب : قرص ها
حُرِّيَّة : آزادی	أَخْرَجَ : بیرون آورد	مُهَذَّن : آرام بخش
خَمِيم : گرم و صمیمی	تَعَامَلَ : داد و ستد کرد	صُدَاع : سردرد
خِلَاف : اختلاف	عَلَّمَ : یاد داد	مَسْمُوح : مُجَاز
خُمْس : یک پنجم	كَاتَبَ : نامه نگاری کرد	لَا تَنَامُ : نمی خوابد
دَعَا : فراخواند ، دعا کرد	أَجْلَسَ : نشاند	أَقَلَّ : کمتر
يَدْعُونَ : فرا می خوانند	صَالَة = قَاعَة : سالن	إِسْتَحْدَمْتُ : به کار گرفت
ذَكَرَ : مرد ، نر	جَمَارِك : گمرک	نُقُود : پول
فَرِحَ : شاد	مِنْ فَضْلِكَ : لطفاً	وَرَقِيَّة : کاغذی
فَرَّقَ : پراکنده ساخت	ذِكْرِيَّات : خاطرات	وَاقِفاً : ایستاده
قَائِد : رهبر	تَفَرُّغُ : خالی می شود	أَقْدَام : گام ها ، پاها
قَائِم : استوار ، ایستاده	إِدْفَعْ بَ : پاسخ بده ، دفع کن	قَشَر : پوست
سَبَّ : دشنام داد	يَدْعُونَ : دعوت می کنند	أَعْلَمَ : می دانم
سِلْمِي : مسالمت آمیز	تَعَالَوْ : بیایید	
سِلْم : صلح	عُدْوَان = عِدَاوَة : دشمنی	
سَوَاء : یکسان	إِحْتِفَاف : نگاه داشتن	

نَفْسًا : کسی	تَحَرَّكَ : حرکت کرد	إِبتَعَدَ : دور شد (حَتَّى تَبْتَعدَ : تا دور شود)
سَیروا : حرکت کنید	حَرَكَ : حرکت داد	إِتَّجَاه : جهت
قَبْد : بند	دَوْنُ أَنْ : بی آنکه	أَدَارَ : چرخاند ، اداره کرد (أَنْ تُدیرَ : که بچرخاند)
ذَمَّ : نکوهش	دَوْنُ أَنْ تَحَرَّكَ : بی آنکه حرکت بدهد	أَنْ تَرَى : که ببیند
حُمَقُ : نادانی	لَا تَتَحَرَّكُ : حرکت نمی کند	إِسْتَفَادَ : بهره برد (أَنْ یُسْتَفیدَ : که بهره ببرد)
بُخیرَة : دریاچه	تَحْرِیک : حرکت دادن	إِضَافَة إِلَى : افزون بر
مِثَال : صدها	سَائِل : مایع	أَعْشَاب طَبِیَّة : گیاهان دارویی
مُلَوَّنة : رنگی	سَائِق : راننده	أَفَرَزَ : ترشح کرد
مُدُن : شهرها	سَاحِج : گردشگر	إِلْتَمَأَ : بهبود یافت (حَتَّى یَلْتَمِئَ : تا بهبود یابد)
جَدَّ : تلاش کرد	ضَوْء : نور	إِلْتِقَاط صُور : عکس گرفتن
وَجَدَ : یافت	مُضِی : نورانی	إِمْتِلَاک : مالکیت ، داشتن
مَمْلُوء : پر	إِضَاعَة : از دست دادن ، تباه کردن	تَمَلِکُ : دارد
تَسْتَعْمَلُ : استفاده می کند	ظَلَام : تاریکی	مَلَكَ : مالک شد ، فرمانروایی کرد
عُشْب : گیاه	قَط : گربه	إِنَارَة : نورانی کردن
نَبَاتَات : گیاهان	لَعِیق : لیسید	بَرِيّ : خشکی زمینی
أَنْ تَتَفَاهَمَ : که یکدیگر را بفهمند	مُطَهَّر : پاک کننده	نَبَاتَات بَرِيَّة : گیاهان صحرایی
عُرَاب : کلاغ	وَقَايَة : پیشگیری	بَط ، بَطَّة : اردک
يُحَدِّثُ : هشدار می دهد	يَسْتَطِيعُ = يَقْدِرُ : می تواند	بَكْتِيرِيَا : باکتری
جَوَاسِيس : جاسوس ها	يَسْتَعِينُ بَ : از یاری می جوید	بوم ، بومَة : جغد
لَا تَتَأَثَّرُ بَ : تحت تأثیر قرار نمی گیرد	يَنْبَغِ : فرستاده می شود	تَأَثَّرَ : تحت تأثیر قرار گرفت
عَيْنِيهَا : چشمانش	صُدُور : سینه ها	تَحْتَوِي : در بر دارد
أَحْيَاء مَائِيَّة : موجودات آبی	أَحْرَار : آزادگان	تَنْشُرُ : پخش می کند
يَأْكُلُ : می خورد	تَفَاح : سیب	حَوَّلَ : تبدیل کرد
تَشَرَّفْنَا : افتخار یافتیم	قَسَمَ ، قَسَمَ : تقسیم کرد	عَوَّضَ : جبران کرد
يَسْكُنُ : زندگی می کند	أَحْسَنَت : آفرین	جِرْبَاء : آفتاب پرست
طَرَدَ : دور کردن	قَدْ أُنْشِدَ : سروده است	يُشِر : آسانی
ذَائِقَة : چشنده	بَارَكَ اللهُ فَيْكَ : آفرین بر تو	نَدَم : پشیمانی
نَسِيَ : فراموش کرد	سَكِينَة : آرامش	ذَنْب دُم (جمع : اذْنا ب)
أَحَبَ : دوست داشتنی تر (ترین)	ضَرَّ : زیان	زَيْت : روغن
	دَلَّ : راهنمایی کرد	جُرْح : زخم

قَوْمٌ غَيْرِ مُتَمَدِّينَ : قوم بی تمدن	عَرَفَ : شناساند	إِسْتَقْبَلَ : به پیشواز رفت
أَصْلَحَ : اصلاح کرد	إِسْتَخْدَمَ : به کار گرفت	إِسْتَقَرَّ : استقرار یافت
نُسَاعِدُ : کمک می کنیم	مَا عُمِّرَتْ : آباد نشد	أَشْعَلَ : شعله ور کرد
جَاؤُوا بَ : را آوردند	بُلْدَانُ : شهرها ، کشورها	أَصْلَحَ : اصلاح کرد
فَرِحَ : شاد شد	مَاسَوَاهَا : جز آن	أَطَاعَ : پیروی کرد
وَضَعَ : قرار داد	مَسْئُولُ الْإِسْتِقْبَالِ : مسئول پذیرش	إِغْتَنَمَ : غنیمت شمرد
عَمَلُهُ هَذَا : این کارش	أَعْطَنِي : به من بده	إِغْلَاقُ : بستن
نَجَاحُ : موفقیت	دَوَامُ : ساعت کار	بِنَاءُ : ساختن ، ساختمان
قُرِئَ : خوانده شد	مَوَاعِدُ : وقت ها	تَخَلَّصَ : رهایی یافت
إِسْتَمِعُوا : گوش بدهید	جُبَّةَ : پنییر	تَلَا : خواند (اُتْلُو : می خوانم)
سِيْمَا : چهره	زُبْدَةَ : کره	سَأَلْتُو : خواهم خواند (اَنَا)
سَائِحُ : گردشگر	حَلِيبُ : شیر	جَيْشُ : ارتش
فُنْدُقُ : هتل	رَزُّ : برنج	خَرَّبَ : ویران کرد
مِفْتَاحُ : کلید	دَجَاجُ : مرغ	ذَابَ : ذوب شد
رَقْمُ : شماره	مَرَقُ : خورشت	رَفَضَ : نپذیرفت
زَمِيلُ : همکار ، هم شاگردی	تَابَ : توبه کرد	سَارَ : حرکت کرد ، به راه افتاد
فَطُورُ : صبحانه	لَنْ يَخْلُقُوا دُبَاباً : مگسی را نخواهند آفرید	سَكَنَ (يَسْكُنُ) : زندگی کرد
عَدَاءُ : ناهار	مُخْلِصاً : در حالی که خالص گردانیده ام	كَانَ يَحْكُمُ : حکومت می کرد
عَشَاءُ : شام	وُصُولُ : رسیدن	كَانَ يُرَحِّبُونَ : خوشامد می گفتند
نَرْجُو : امیدواریم	يَسْأَلُونَكَ عَنْ : از تو درباره ی می پرسند	گَرِيه : زشت و ناپسند
دَهَابُ : رفتن	قَرْنَيْنِ : دو شاخ	مُحَارَبَةٌ : جنگیدن
جُنُودُ : سربازان	أَعْطَى : بخشید	مُسْتَنْقَعُ : مرداب
يَجْتَمِعُ : جمع می شود	مُحَارَبَةٌ : جنگیدن	مَضِيقُ : تنگه
دُبَابُ : مگس	مِيَاهُ : آب ها	حَدِيدُ : آهن
تُعَسَّلُ : شسته می شود	فِي سَأْنِهِمْ : در موردشان	نُحَاسُ : مس
مَلَابِيسُ الرِّيَاضَةِ : لباس های ورزش	خَيَّرَ : اختیار داد	نَحَوُ : سمت
بِدَايَةِ : شروع	إِخْتَارَ : انتخاب کرد	نَهَبَ : به تاراج بُرد
يُدِيرُ : اداره می کند		

مُجَالَسَة : هم نشینی	كَذَلِك : همین طور	أَدَّى : ایفا کرد ، منجر شد
مُكَيِّف : کولر	مُنْقِذ : نجات دهنده	أَرْشَد : راهنمایی کرد
حَرْب : جنگ	مَوْسُوعَة : دانشنامه	أَرْضَع : شیر داد
سِلْم : صلح	كَمْ لَبِثْتُ : چقدر درنگ کرده ای / چه مدتی	أَعْلَى : بالا ، بالاتر
وَقَعَ : افتاد	در اینجا به سر برده ای	أَنْفَقَ : انفاق کرد
تَعَالَى : بیا (امر ، أَنْتِ)	مُشْرِف : مدیر داخلی	أُنُوف : بینی ها
تَعَالَ : بیا (امر ، أَنْتِ)	تَنْظِيف : پاکیزگی	أَوْصَلَ : رساند
سَحَبَ : کشید	أَتَّصَلَ : تماس می گیرم	بِحَار : دریاها
بَغْتَةً : ناگهان	صِيَانَة : تعمیرات	بَكِي : گریه کرد
مُصَحَّف : قرآن	سَرِير : تخت	بَلَّغَ : رسید
أُسْرَة : خانواده	شَرَشَف : ملافه	بَلَى : آری
رَائِعًا : جالب	نُصِّلَحُ : تعمیر می کنیم	تَجَمَّعَ : جمع شد
أَنْقَذَ : نجات داد	تَسَلَّمَ عَيْنُكَ : چشمت سالم باشد	تَيَّار : جریان
لَا أَصَدِّقُ : باور نمی کنم	شَمَ : بویایی	جَمَاعِي : گروهی
تَصَدِّقُ : باور کردن	عِبَادِكُ الصَّالِحِينَ : بندگان شایسته ات	حَادَّ : تیز
يُخَيِّرُنِي : مرا به تعجب وا می دارد	تُرَاب : خاک	دَلَّافِينَ : دلفین ها
عَرَفْنَا عَلَى : ما را با آشنا کن	حَتَّى تُتَّفِقُوا : تا اتفاق کنید	دَوَّرَ : نقش
يَفُوقُ : برتری دارد	أَسَاوِرَ : دست بندها	ذَاكِرَة : حافظه
صِغَار : کودکان	أَسْرَى بَ : حرکت داد	رَائِعَ : جالب
أَلَيْسَ كَذَلِكَ : آیا این طور نیست	مُلُوكَ : پاشاهان	سَمَكُ الْقُرْشِ : کوسه ماهی
سَفِينَة : کشتی	بَعَثَنِي : فرستاد مرا	شَاطِئُ : ساحل
يَنْقَطِعُ : قطع می شود	مِنْصَدَة : میز	صَفَر : سوت زد
كَهْرَبَاءَ : برق	مِفْتَاح : کلید	ضِعَفَ : برابر (ضِعْفَيْنِ : دو برابر)
تَلَجِيَّة : یخی	مَكَارِمُ الْأَخْلَاقَ : صفات برتر اخلاقی	طُيُور : پرندگان
بَرِيَّةَ : خَشکی ، صحرایی	يَعْفُو : در می گذرد	عَرَفَ : معرفی کرد
ذَهَبَ : طلا	أَخَذَنِي : مرا بُرد	عَزَمَ : تصمیم گرفت
بَالِغَة : کامل	دِين = دینی : دین من	عَتَى : آواز خواند
سَائِح : گردشگر	مُقِيم : برپادارنده	قَفَزَ : پرید ، جهش کرد
عَصَفَتْ : وزید	فَرَأَيْضَ : تکالیف ، واجبات	لَبُونَة : پستاندار
نِسيان : فراموشی		

مَرَّرَ : تلخ کرد	مَمْرُوج : درآمیخته	تَلْمِيع : درخشان کردن
رَصِيد : شارژ	نُحْن : شیون کردند (ناخ)	مُلَمَّع : درخشان
سامحینی : مرا ببخش	وَدَّ : عشق	آتی ، آتٍ : آینده ، در حال آمدن
أَنْتِ عَلَى الْحَقِّ : حق با توست	وَصَفَّ : وصف کرد	إِسْتِغَاثَ : کمک خواست
أَبْدَلُ : عوض می کنم	وُكِّنَات : لانه ها	بَدِيع : نو (برای نخستین بار)
إِقْتَرَحَ : پیشنهاد کرد	هَام : تشنه و سرگردان شد	بُعْد : دوری
شَحْن : شارژ کردن	هَجَرَ : جدایی گزید ، جدا شد	جَرَّبَ : آزمایش کرد
بِطَاقَةِ الشَّحْن : کارت شارژ	يُعَلِّمُ : یاد می دهد	ذَاقَ : چشید
أَنْ تَشْخَنِي : که شارژ کنی	يَتَعَلَّمُ : یاد می گیرد	دَنَا : نزدیک شد
أُنْشَدَ : سرود	يَعْلَمُ : می داند	رَجَا : امید داشت
سَمَّوْهَا : آن را نامیدند	يُجَهِّزُ : آماده می کند	رَضِيَ : راضی شد
دُمُوع : اشک ها	عَلَام ، عَلَامَة : بسیار دانا	زُفَات : استخوان پوسیده
نَدَامَة : پشیمانی	صَبَّار : بسیار بردبار	رَكَبَ : کاروان شتر یا اسب سواران
مَلَامَة : سرزنش	عَفَّار : بسیار آمرزنده	سَلُ : بپرس (إِسْأَل)
مَضَى : گذشت	كَذَّاب : بسیار دروغگو	شَاءَ : خواست
عَيْش : زندگی	رَزَّاق : بسیار روزی دهنده	شَكُوْتُ : شکایت کردم
أَخَافُ : می ترسم	خَلَّاق : بسیار آفریننده	إِنْ شَكُوْتُ : اگر شکایت کنم
أَرْجُو : امیدوارم	فَهَامَة : بسیار فهمیده	سَمَّ بُوَيْد
أَجَبْتِي : دوستانم	أَمَارَة : بسیار امر کننده	شَمَمْتُ : بوییدی
تَفَضَّلِي : بفرمایید	خَبَّاز : نانوا	عَجِين : خمیر
أَنْتِ عَلَى الْحَقِّ : حق با تو است	خَدَّاد : آهنگر	عَدَاة : دشمنان
رَاسِب : مردود	طَيَّار : خلبان	عَشِيَّة : آغاز شب
يُصْنَعُ : ساخته می شود	رَشَام : نقاش	عَدَاة : آغاز روز
شَاطِئُ : ساحل	فَتَاخَة : در باز کن	فَلَوَات : بیابان ها
رَجَاءُ : لطف	نَظَارَة : عینک	قَدْ تَفَتَّشُ : گاهی جست و جو می شود
قَصِير : کوتاه	سَيَّارَة : خودرو	قُرْب : نزدیکی
حَقَائِبُ : چمدان ها	ثَلَاجَة : یخچال	كَأْس : جام ، لیوان
سامع : شنونده	إِتِّصَالَات : مخابرات	مُجَرَّب : آزموده
سَاتِر : پوشاننده	شَرِيخَة : سیم کارت	مَحَامِد : ستایش ها
غَافِر : آمرزنده	حَلَّ : فرود آمد	مَصَانِع : آب انبارهای بیابان
كَاتِم : پنهان کننده		مَلِيح : با نمک
مَفْتُوح : باز ، گشوده		
وَكْر : لانه کبوتر ، لانه پرندگان		
حوت : نهنگ		
يَلْعَنُ : لعنت می کند		
بساتین : باغ ها		

مترادف

متضاد

جمع و مفرد

عربی دهم

<p>جمع و مفرد درس ۱ دهم :</p> <p>أُنْجُم : ستارگان (مفرد : نَجْم) ص ۳ دهم</p> <p>أَنْعَم : نعمت ها (مفرد : نِعْمَة) ص ۳ دهم</p> <p>دُرَر : مرواریدها (مفرد : دُر) ص ۳ دهم</p> <p>عُصُون : شاخه ها (مفرد : عُصْن) ص ۳ دهم</p>	<p>مترادف های درس ۱ دهم :</p> <p>ذَات = ذو = دارای . ص ۳ دهم</p> <p>جَذْوَة = شَرَرَة = پاره ی آتش ، آخَر . ص ۳ دهم</p> <p>نور = ضیاء = روشنائی . ص ۱۲ دهم</p> <p>رَقَدَ = نام : خوابید . ص ۱۲ دهم</p> <p>مُجْتَهِد = مُجِدِّ : تلاشگر . ص ۱۲ دهم</p> <p>متضادهای درس ۱ دهم :</p> <p>رَخِيصَة : ارزان # غَالِيَة : گران . ص ۱۲ دهم</p> <p>رَاسِب : مردود # نَاجِح : قبول . ص ۱۲ دهم</p> <p>يَسَار : چپ # يَمِين : راست . ص ۱۲ دهم</p> <p>خَزِين : غمگین # مَسْرُور : شاد . ص ۱۲ دهم</p> <p>بَيْع : فروش # شِرَاء : خرید . ص ۱۲ دهم</p> <p>بِدَايَة : آغاز # نِهَائَة : پایان . ص ۱۲ دهم</p> <p>بَعِيد : دور # قَرِيب : نزدیک . ص ۱۲ دهم</p> <p>قَبِيح : زشت # جَمِيل : زیبا . ص ۱۲ دهم</p> <p>مَمْنُوع : ممنوع # مَسْمُوح : مُجاز . ص ۱۲ دهم</p>
---	--

<p>جمع و مفرد درس ۲ دهم :</p> <p>يَنَابيع : جویهای پر آب ، چشمه ها (مفرد : يَنْبُوع) . ص ۱۸ دهم</p>
--

<p>جمع و مفرد درس ۳ دهم :</p> <p>تَلَج : برف ، یخ (جمع : تُلُوج) ص ۳۳ دهم</p> <p>ظَاهِرَة : پدیده (جمع : ظواهر) ص ۳۳ دهم</p> <p>فِيلم : فیلم (جمع : أَفلام) ص ۳۳ دهم</p> <p>نِيَام : خفتگان (مفرد : نَائِم) ص ۴۳ دهم</p> <p>بِقَاع : قطعه های زمین (مفرد : بُقْعَة) ص ۴۳ دهم</p>	<p>مترادف های درس ۳ دهم :</p> <p>أَصْبَحَ = صَارَ : شد . ص ۴۴ دهم</p> <p>حَفْلَة : جشن = مِهْرَجَان : جشنواره . ص ۴۴ دهم</p> <p>متضادهای درس ۳ دهم :</p> <p>أَنْزَلَ : نازل کرد # رَفَعَ : بالا برد . ص ۴۴ دهم</p> <p>صُعُود : بالا رفتن # نُزُول : پایین آمدن . ص ۴۴ دهم</p>
---	---

جمع و مفرد درس ۴ دهم :

حَبَل : طناب (جمع : حِبَال) . ص ۵۰ دهم

قَائِد : رهبر (جمع : قَادَة) . ص ۵۰ دهم

عَمِيل : مُزدور (جمع : عَمَلَاء) . ص ۵۰ دهم

جمع و مفرد درس ۵ دهم :

أَعْشَاب طَبَّيَّة : گیاهان دارویی (مفرد : عُشْب طَبِّي) . ص ۶۸ دهم

ذَنْب : دُم (جمع : أَذْنَاب) . ص ۶۸ دهم

زَيْت : روغن (جمع : زُيُوت) . ص ۶۸ دهم

ضَوْء : نور (جمع : أَضْوَاء) . ص ۶۸ دهم

مترادف های درس ۵ دهم :

يَسْتَطِيعُ = يَقْدِرُ : می تواند . ص ۶۸ دهم

إِسْتَطَاعَ = قَدَّرَ : توانست . ص ۷۳ دهم

غَمِيم = سَحَاب : ابر . ص ۷۳ دهم

حُجْرَة = عُرْفَة : اتاق . ص ۷۳ دهم

يَنْبُوع = عَيْن : چشمه . ص ۷۳ دهم

بَنَى = صَنَعَ : ساخت . ص ۷۳ دهم

مِنْ فَضْلِكَ = رَجَاءٌ : لطفاً . ص ۷۳ دهم

عُصَة = حُزْن : اندوه . ص ۷۳ دهم

نُفَايَة = زُبَالَة : زباله . ص ۷۳ دهم

جَاهِز = حَاضِر : آماده . ص ۷۳ دهم

متضادهای درس ۵ دهم :

عَدَاوَة : دشمنی # صَدَاقَة : دوستی . ص ۷۳ دهم

إِحْسَان : نیکی کردن # إِسَاءَة : بدی کردن . ص ۷۳ دهم

بِسْلَم : صلح # حَرْب : جنگ . ص ۷۳ دهم

إِقْتَرَبَ : نزدیک شد # ابْتَعَدَ : دور شد . ص ۷۳ دهم

قَرَّبَ : نزدیک شد # بَعُدَ : دور شد . ص ۷۳ دهم

فَرَح : شاد # حَزِين : غمگین . ص ۷۳ دهم

ظَلَام : تاریکی # ضِيَاء : روشنایی . ص ۷۳ دهم

جمع و مفرد درس ۶ دهم :

جیش : ارتش (جمع : جیوش) ص ۸۲ دهم

بُلدان : شهرها ، کشورها (مفرد : بَلَد) ص ۸۴ دهم

جمع و مفرد درس ۷ دهم :

أَنُوف : بینی ها (مفرد : أَنْف) . ص ۹۴ دهم

بِحَار : دریاها (مفرد : بَحْر) . ص ۹۴ دهم

طُيُور : پرندگان (مفرد : طَير) . ص ۹۴ دهم

شَاطِئ : ساحل (جمع : شَوَاطِئ) . ص ۹۴ دهم

عَین : چشم (جمع : أَعْيُن) . ص ۹۸ دهم

مترادف های درس ۷ دهم :

بَعَثَ = أَرْسَلَ : فرستاد . ص ۱۰۲ دهم

شَاطِئ = سَاحِل : ساحل . ص ۱۰۲ دهم

بَغْتَةٌ = فَجَاءَةٌ : ناگهان . ص ۱۰۲ دهم

كَتَمَ = سَتَرَ : پنهان کرد ، پوشاند . ص ۱۰۲ دهم

متضاد های درس ۷ دهم :

بَكِيَ : گریه کرد # ضَحِكَ : خندید . ص ۱۰۲ دهم

بَعْدَ : دور شد # قَرَبَ : نزدیک شد . ص ۱۰۲ دهم

صِغَار : کوچک ها # كِبَار : بزرگان . ص ۱۰۲ دهم

أَقَلَّ : کمتر ، کمترین # أَكْثَرَ : بیشتر ، بیشترین . ص ۱۰۲ دهم

ضَوْء : روشنایی # ظَلَام : تاریکی . ص ۱۰۲ دهم

دَفَعَ : پرداخت # اِسْتَلَمَ : دریافت کرد . ص ۱۰۲ دهم

جمع و مفرد درس ۸ دهم :

عُدَاة : دشمنان (مفرد : عَادِي) ص ۱۱۰ دهم

فَلَوَات : بیابان ها (مفرد : فَلَاة) ص ۱۱۰ دهم

وُكُنَات : لانه ها (مفرد : وُكْنَة) ص ۱۱۰ دهم

قواعد پایه دهم

درس 1 سال دهم (مرور قواعد گذشته) :

۳ نکته ی ناز !!! درباره ی تشخیص ماضی و مضارع :

نکته اول : اگر فعلی در ابتدای خود « اَ تین » داشته باشد مضارع است . ولی اگر فعلی در ابتدای خود « اَ تین » نداشته باشد ماضی است .

مثال مضارع : یذهب تجلس اکتب اُشاهد نکتب - **مثال ماضی :** کتب جلس

دقت : « أ » جزو « اَ تین » هست (اذهب اُریذ مضارع هستند) . « إ » جزو « اَ تین » نیست (اجتهد ماضی است)

نکته دوم : اگر در آخر فعلی علامت های « ت تما تم تن » وجود داشته باشد ، ماضی است . مثل : کتبت ، تعلّمت ، ضربتم

نکته سوم : در تشخیص ماضی و مضارع حواست به 3 تا باب باشه . باب « تَفَعَّل ، تَفَاعَلَ » در ابتدای ماضی خود « ت » دارند . همچنین باب

« اِفْعَالَ » در ابتدای ماضی خود « أ » دارد . دقت کن که این « ت أ » مالِ خودِ باب است و حروف مضارعه « اَ تین » نیست . (ماضی این سه باب

: أَفْعَل ، تَفَعَّل ، تَفَاعَلَ) . بنابراین فعلهایی مثل « أَكْرَمَ أَخْلَصَ - تَعَجَّبَ تَوَقَّعَ - تَنَاسَبَ تَكَاثَرَ » ماضی هستند .

قراردادن فعل مناسب در جای خالی :

* فعل وسط جمله باید با اسم قبل از خود مطابقت داشته باشد . مثال : التلاميذ ذهبوا

* اگر فعلی اول جمله بیاید و فاعلِ آن ، ظاهر باشد ؛ فعل باید به صورت مفرد بیاید هر چند فاعلش مثنی یا جمع باشد .

مثال ماضی : ذهب المسلمون - ذهبَت المسلمات . **مثال مضارع :** يذهب الرجال - تذهب النساء

* دقت : اگر فعل اول جمله را مفرد بیاوریم و فاعلش ، جمع یا مثنی باشد ، در ترجمه فارسی ، آن فعل را به صورت جمع ترجمه می کنیم . مثال :

ذهب التلاميذ : دانش آموزان رفتند .

* جمع غیر انسان = 1 زن . به عبارت دیگر فعل برای جمع غیر انسان به صورت 1 زن می آید . مثال : ذهبَت الطُّيُورُ

* به غایب و مخاطب بودن هم دقت کن . نشانه های مخاطب : « أَيُّهَا أَيَّتُهَا ، أَنْتَ أَنْتَما أَنْتُمْ ... ، كَ كُما كُمْ ... »

* بعد از « رَجَاءً ، مِنْ فَضْلِكَ » ، فعل امر می آید .

* همه ی فعل ها 1 ضمیره هستند . فقط 2 جا مشکل داریم . فعل (ت...) 2 ضمیره است . و فعل (ت...ان) 3 ضمیره است .

ابتدای فعل :

ن... ← نحن ← نذهب - نُشاهدُ

انتهای فعل :

تُ ← هي ← دَهَبْتُ

تُ ← أنا ← دَهَبْتُ

تَ ← أنتَ ← دَهَبْتَ

تَ ← أنتِ ← دَهَبْتِ

تُمْ ← أنتم ← دَهَبْتُمْ

تُما ← أنتما ← دَهَبْتُما

تُنَّ ← أنتنَّ ← دَهَبْتُنَّ

ا ← هما (۲مرد) ← دَهَبَا

تا ← هما (۲زن) ← دَهَبَتَا

وا ← هم ← دَهَبُوا

عنا (ما) ← نحن (ماضی) ← دَهَبْنَا

..... ← هو ← دَهَبَ

ي - ين ← أنتِ ← إذهبِي - تذهبین

ابتدای فعل - انتهای فعل :

أ... ← هو ← أُنْزِلَ - أُخْرِجَ

أ... ← أنا ← أذهبُ - أُشاهدُ

ي... ← هو ← يذهبُ - يُشاهدُ

ت... ← أنتَ - هي ← تذهبُ - تُشاهدُ

يَذْهَبُونَ - يُشَاهَدُونَ	←	هُمْ	←	ي...وَنَ
تَذْهَبُونَ - تُشَاهَدُونَ	←	أَنْتُمْ	←	ت...وَنَ
ذَهَبُوا - أَرْسَلُوا	←	هَم	←	ماضي...وا
يَذْهَبْنَ - يُشَاهَدْنَ	←	هِنَّ	←	ي...نَ
تَذْهَبْنَ - تُشَاهَدْنَ	←	أَنْتُنَّ	←	ت...نَ
ذَهَبْنَ - أَرْسَلْنَ	←	هِنَّ	←	ماضي...نَ
يَذْهَبَانِ - يُشَاهَدَانِ	←	هُمَا (۲ مرد غایب)	←	ي...انِ
		هُمَا (۲ زن غایب)	↙ ↘	ت...انِ
		أَنْتُمَا (۲ زن مخاطب)		
		أَنْتُمَا (۲ مرد مخاطب)		
تَذْهَبَانِ - تُشَاهَدَانِ	←			

نشانه های زیر رو که مربوط به آخر فعل هستند رو کنار هم یاد بگیر تا قاطی نکنی :

(ي - يَنْ : أَنْتِ) (اِ - اِنْ : مثنی) (و - وَنْ : جمع مردان) (نَ : جمع زنان)

غایب				
صیغه	ضمیر منفصل	فعل ماضی	فعل مضارع	ضمیر متصل
1 مرد غایب	هو	ذَهَبَ	يَذْهَبُ	ه
1 زن غایب	هی	ذَهَبَتْ	تَذْهَبُ	ها
2 مرد غایب	هما	ذَهَبَا	يَذْهَبَانِ	هما
2 زن غایب	هما	ذَهَبْتَا	تَذْهَبَانِ	هما
جمع مرد غایب	هم	ذَهَبُوا	يَذْهَبُونَ	هم
جمع زن غایب	هنّ	ذَهَبْنَ	يَذْهَبْنَ	هنّ

مخاطب				
صیغه	ضمیر منفصل	فعل ماضی	فعل مضارع	ضمیر متصل
1 مرد مخاطب	أَنْتَ	ذَهَبْتَ	تَذْهَبُ	كَ
1 زن مخاطب	أَنْتِ	ذَهَبْتِ	تَذْهَبِينَ	كِ
2 مرد مخاطب	أَنْتَمَا	ذَهَبْتُمَا	تَذْهَبَانِ	كُما
2 زن مخاطب	أَنْتَمَا	ذَهَبْتُمَا	تَذْهَبَانِ	كُما
جمع مرد مخاطب	أَنْتُمْ	ذَهَبْتُمْ	تَذْهَبُونَ	كُمْ
جمع زن مخاطب	أَنْتُنَّ	ذَهَبْتُنَّ	تَذْهَبْنَ	كُنَّ

متکلم				
صیغه	ضمیر منفصل	فعل ماضی	فعل مضارع	ضمیر متصل
متکلم وحده (زن و مرد مشترک)	أنا	ذَهَبْتُ	أَذْهَبُ	ي
متکلم مع الغير (زن و مرد مشترک)	نحن	ذَهَبْنَا	نَذْهَبُ	نا

عدد : ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ ... **معدود :** چیزی را که می شماریم . مثال : ۳ بُز (عدد : ۳ / معدود : بُز)

اعداد ۱ تا ۱۰ رو حفظ کن !! : (یک : واحد) (دو : اثنان اثنین اثنین) (سه : ثلاثة) (چهار : أربعة) (پنج :

خَمسة) (شش : ستّة) (هفت : سبعة) (هشت : ثمانية) (نه : تسعة) (ده : عشرة)

عقود (دهگان) : ۹۰ ، ۸۰ ، ۷۰ ، ۶۰ ، ۵۰ ، ۴۰ ، ۳۰ ، ۲۰ ، ۱۰

فرمول عقود : عدد + وَنَ يَنْ . (۲۰ : عشرونَ عشريّن) (۳۰ : ثلاثونَ ثلاثيّن) (۴۰ : أربعونَ أربعيّن) (۵۰ : خمسونَ

خمسین) (۶۰ : ستّونَ ستّیّن) (۷۰ : سبعونَ سبعيّن) (۸۰ : ثمانونَ ثمانیّن) (۹۰ : تسعونَ تسعیّن)

قانون اعداد در عربی : یکان + دهگان . مثال : (۸۵ : ۵ و ۸۰) (۷۶ : ۶ و ۷۰) (۱۵ : ۵ و ۱۰) (۱۸ : ۸ و ۱۰)

مثال : (۲۳ : ثلاثة و عشرون) (۸۵ : خمسة و ثمانون) (۷۶ : ستّة و سبعون) (۱۵ : خمسة عشر) (۱۸ : ثمانية عشر)

نکته : از « ۱۱ تا ۱۹ » ، « و » نمیگذاریم ولی از « ۲۱ به بعد » ، « و » می گذاریم . مثال : (۶۳ : ثلاثة و ستّون) (۱۹ : تسعة عشر)

نکته : برای عدد ۱۱ ، از کلمه « أحد » استفاده می کنیم ولی برای اعداد ۲۱ و ۳۱ و ۴۱ و ۵۱ و ۶۱ و ۷۱ و ۸۱ و ۹۱ از کلمه ی « واحد »

استفاده می کنیم . مثال : (۱۱ : أحد عشر) (۲۱ : واحد و عشرون / ۳۱ : واحد و ثلاثون / ۴۱ : واحد و أربعون ...)

نکته : عدد به ۲ دسته تقسیم می شود : (۱) اصلی (شمارشی) : یک ، دو ، سه ، چهار ، ... (۲) ترتیبی : یکم ، دوم ، سوم ، سوم سومین ...

فرمول اعداد ترتیبی :

* ال ال ، فاعِل ، مُم مُمین (« دو تا ال دار ، بر وزن فاعِل ، مُم مُمین ») * . مثال : الدرس الثالث : درس سوم ، سومین درس

نکته : وقتی اعداد بر وزن « فاعِل » برن ، اینجوری میشن : (اثنان : ثاني) (ثلاث : ثالث) (أربع : رابع) (خمس : خامس)

(ستّ : سادس) (سبع : سابع) (ثمانی : ثامن) (تسع : تاسع) (عشر : عاشر)

نکته مهم درباره عدد ۱ : واحد = یک = عدد اصلی ← الأول = یکم یکمین = عدد ترتیبی

واحدة = یک = عدد اصلی ← الأولى = یکم یکمین = عدد ترتیبی

مثال های مهم : (۱) وقت واحد : یک وقت ص ۶۷ دهم (۲) مکان واحد : یک مکان درس ۴ دهم (۳) المَرّة الأولى : بار اول - اولین بار . ص ۲۱ دهم

(۴) العُرفَة الأولى : اتاق اول - اولین اتاق ص ۹۹ دهم (۵) الصّفّ الأول : کلاس اول ص ۱۰۰ دهم

نکته : «أحد» فقط در عدد « أحد عشر : یازده » کاربرد دارد که اگر ترتیبی بشود به صورت « الحادي عشر : یازدهم » می آید. (أحد : حادي)

نکته : در اعداد « عقود » ، اصلی و ترتیبی یکسان هستند و فرقی نمی کنند . اگر اعداد عقود « ال » بگیرند ، ترتیبی هستند و اگر بدون « ال »

بیایند ، اصلی هستند . مثال : (عشرين = اصلی = بیست / العشرین = ترتیبی = بیستم بیستمین) (سبعون = هفتاد / السبعون : هفتادم هفتادمین)

نکته : وقتی بخواهیم عدد ترتیبی بنویسیم ، فقط یکان را بر وزن « فاعل » میبریم و دهگان (عقود) تغییر نمی کند . مثال : بیست و سوم : الثالث والعشرون (و العشرون)

اعداد زیر را بنویسید :

(هفتاد و هشت : ثمانی و سبعون - هفتاد و هشتم : الثامن و السبعون) (نوزده : تسعة عشر - نوزدهم : التاسع عشر)

طریقه نوشتن اعداد بالای صد : (۱۰۰ + عدد ← مئة + عدد) . مثال : (۱۳۷ : مئة و سبعة و ثلاثون) .

مثال : مئتين و سبعين : ۲۷۰ ص ۶۷ دهم درس ۵ / مئتان و عشرون : ۲۲۰ ص ۸۵ دهم درس ۷ / ثلاثمئة و ثلاثين : ۳۳۰ ص ۸۵ دهم درس ۷

4 عمل اصلی : (+ : زائد) (- : ناقص) (× : ضرب في ، في) (÷ : تقسيم على) (= : يساوي)

طریقه بیان درصد : (عدد + بالمئة / عدد + في المئة) . مثال : ۴۰٪ : أربعون بالمئة ، أربعون في المئة

نوشتن ساعت : برای نوشتن ساعتست از اعداد تستسترتیبی استفاده می کنیم . (الساعة الفاعلة) . مثال : « الساعة السابعة »

صحيح است . « الساعة السبعة » غلط است . « الساعة السابع » غلط است .

دقت : برای بیان ساعت از عدد ترتیبی استفاده می کنیم ولی برای بیان دقیقه از عدد اصلی استفاده می کنیم .

مثال : السابعة و عشرون دقيقة : ساعت ۷:۲۰ ص ۲۱ دهم درس ۲

دقت : به این جمله دقت کن ! در کتاب درسی اومده و از عدد ترتیبی استفاده شده : ذهبْتُ لزيارة الإمام الرضا ، ثامن أئمتنا : رفتم به

زیارت امام رضا علیه السلام ، هشتمین امامان ما

نکته : ثلث : یک سوم / رُبُع : یک چهارم ص ۵۱ دهم درس ۴ / خُمس : یک پنجم ص ۵۰ دهم درس ۴

روزهای هفته : شنبه : السَّبْت / یکشنبه : الأحد / دوشنبه : الإثنين / سه شنبه : الثلاثاء / چهارشنبه : الأربعاء / پنجشنبه : الخميس / جمعه :

الجمعة

ترتیب فصلها : الفصل الأول : بهار : ربيع / الفصل الثاني : تابستان : صيف / الفصل الثالث : پاییز : خريف / الفصل الرابع : شتاء :

زمستان

بیا نگوی : کلمات « ثانویة : دبیرستان » و « عشرة : دوستی » جزو اعداد نیستند .

درس 3 و 4 سال دهم (ثلاثی مجرد و مزید) :

در کتاب درسی ، افعال به دو دسته تقسیم می شوند : 1 (ثلاثی مجرد 2) ثلاثی مزید

چجوری تشخیص بدیم ؟ خیلی ساده !! در عربی 8 باب داریم ؛ هر فعلی جزو 8 باب باشد ، ثلاثی مزید است و اگر جزو 8 باب نباشد ثلاثی

مجرد می باشد . پروووووو جدول پایین رو حفظ کن بابا !!!!!!! ان !!

باب های ثلاثی مزید

ماضی	مضارع	امر	مصدر (باب)	مثال
أَفْعَلْ	يُفْعِلْ	أَفْعِلْ°	إِفعال	أَكْرَمَ ، يُكْرِمُ ، أَكْرِمُ° ، إِكْرَام
فَعَّلْ	يُفَعِّلْ	فَعَّلْ°	تَفْعِيل	كَذَّبَ ، يُكَذِّبُ ، كَذَّبُ° ، تَكْذِيب
فَاعَلْ	يُفَاعِلْ	فَاعِلْ°	مُفاعلة	جَاهَدَ يُجَاهِدُ جَاهِدُ° مُجَاهَدَة
إِفْتَعَلَ	يُفْتَعِلْ	إِفْتَعِلْ°	إِفْتِعَال	إِفْتَضَحَ ، يِفْتَضِخُ ، إِفْتَضِخُ° ، إِفْتِضَاح
إِنْفَعَلَ	يَنْفَعِلْ	إِنْفَعِلْ°	إِنْفِعَال	إِنْقَلَبَ ، يَنْقَلِبُ ، إِنْقَلَبُ° ، إِنْقِلَاب
إِسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلْ	إِسْتَفْعِلْ°	إِسْتِفْعَال	إِسْتَغْفَرَ ، يَسْتَغْفِرُ ، إِسْتَغْفِرُ° ، إِسْتِغْفَار
تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلْ	تَفَاعَلْ°	تَفَاعُل	تَضَارَبَ ، يَتَضَارَبُ ، تَضَارَبُ° ، تَضَارُب
تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلْ	تَفَعَّلْ°	تَفَعُّل	تَدَبَّرَ ، يَتَدَبَّرُ ، تَدَبَّرُ° ، تَدَبُّر

« افعال افتعال » قاطی میشن ← به حرف سوم دقت کن !!

کلماتی که ابتدای آنها ، « اِن... يَنْ... تَنْ... » دارد ، اگر حرف سوم « ت » باشد ، باب « افتعال » است ولی اگر حرف سوم « ت » نباشد ، باب « انفعال » است .

ت ← إفعال : إنتظر - إنتبه - إنتشر - إنتفع - إنتقد - انتصر - انتخب - انتقم

ن ← إنفعال : إنبسط - إنقلب - إنقطع - إنبعث - إنكسر - إنفشل

اندیتند

حواست باشههه : کلمه ی « إنتاج » باب افتعال نمی باشد . در این فعل ، « ن ت ج » 3 حرف اصلی است . « إنتاج » باب « افعال » می باشد .

« استفعال افتعال » قاطی میشن ← باب استفعال ۶ حرفی و باب افتعال ۵ حرفی است !!

کلمات « اِسْتَمَعَ ، اِسْتَلَمَ ، اِسْتَرْقَ ، اِرْتَسَمَ ، اِكْتَسَبَ ، اِبْتَسَمَ » باب افتعال هستند ؛ در این کلمات ، « س » جزو 3 حرف اصلی است .
کلمات « اِسْتَرْجَعَ ، اِسْتَخَذَمَ ، اِسْتَغْفَرَ ، » باب استفعال هستند ؛ در این کلمات « س » جزو 3 حرف اصلی نیست و زائد می باشد .

شبهت ماضی و امر را بیا بابا جان !

در باب های ثلاثی مزید ، ماضی ها خیلی شبیه امرها هستند ، خب حالا به نظر شما ، ماضی را چگونه از امر تشخیص دهیم ؟ جواب :

توی 6 تا باب ماضیا — دارن ، امرا — دارن . مثال : اِنْتَظِرْ : ماضی ، اِنْتَظِرْ : امر / اِسْتَنْتَجُوا : ماضی ، اِسْتَنْتَجُوا : امر

توی 2 تا باب ماضیا — دارن ، امرا — دارن . در دو باب « استفراغی و حالت تهوعی !!! » (تَفَعَّلَ و تَفَاعَلَ) ، عین الفعل ماضی — دارد و

همچنین عین الفعل امر هم — دارد که کاملاً شبیه هم می شوند . مثلاً فعل « تَكْرَمًا » هم می تواند ماضی باشد و هم می تواند امر باشد .

تمرین : ماضی و امر بودن فعل های زیر را مشخص کنید .

التلميذاتُ تَعْلَمُنَ دروسهنَّ : ماضی

تلميذاتُ تَعْلَمُنَ دروسكنَّ : امر

يا طُلابُ تَعَاوَنُوا : امر

الطُلابُ تَعَاوَنُوا : ماضی

7 نکته بلد باشی :

۱. « يَفْعُلُ » ثلاثی مزید نیست و ثلاثی مجرد می باشد . مثال : يَشْعُرُ ، يَسْكُنُ ، يَعْبُدُ ، يَصْرُخُ

۲. اِنْفِعَال : ن جزو 3 حرف اصلی نیست : اِنْكَسَرَ ، اِنْفَجَرَ ، اِنْقَلَبَ اِفْتَعَال : ن جزو 3 حرف اصلی است : اِنْتَشَرَ ، اِنْتَبَهَ ، اِنْتَقَلَ

۳. (تَكَلَّمَ : فعل ماضی / تَكَلَّمَ : مصدر) (تَعَلَّمَ : فعل ماضی / تَعَلَّمَ : مصدر) (تَنَاوَلَ : فعل ماضی / تَنَاوَلَ : مصدر)

۴. اگر فعل با « اُتُنْ » شروع شود ، ابتدای آن را به « يَ » تبدیل می کنیم و بعد ، باب آن را پیدا می کنیم . مثال : (اُصْبِحُ : يُصْبِحُ) (نُكْرِمُ :

يُكْرِمُ) (تُشَاهِدُونَ : يُشَاهِدُونَ)

۵. در تشخیص ماضی و مضارع حواست به 3 تا باب باشه . باب « تَفَعَّلَ ، تَفَاعَلَ » در ابتدای ماضی خود « تَ » دارند . همچنین باب « اِفْعَالَ » در

ابتدای ماضی خود « اُ » دارد . دقت کن که این « تَ اُ » مالِ خودِ باب است و حروف مضارعه « اُتَيْنَ » نیست . (ماضی این سه باب : تَفَعَّلَ ،

تَفَاعَلَ ، اَفْعَلَ) . بنابراین فعلهایی مثل « اُكْرِمَ اَخْلَصَ - تَعَجَّبَ تَوَقَّعَ - تَنَاسَبَ تَكَاثَرَ » ماضی هستند .

۶. مصدر باب « مفاعلة » به صورت « مُفَاعَلَةٌ » است نه « مُفَاعِلَةٌ » . مثلاً : مُوَاظَهَةٌ .

۷. ترجمه مصدر = دن تن . مثال : تصليح = تعمیر کردن - اجتهد : تلاش کردن

حواست به ترجمه فعل های باب افعال باشه :

مجرد : نَزَلَ : نازل شد ، يَنْزِلُ : نازل می شود ، اِنْزَلَ : نازل شو ص ۳۸ و ۴۲ و ۵۹ دهم

باب افعال : اَنْزَلَ : نازل کرد ، يُنْزِلُ : نازل می کند ، اَنْزَلَ : نازل کن ص ۳ و ۱۶ و ۱۸ و ۴۴ و ۵۹ و ۸۳ دهم

مجرد : خَرَجَ : خارج شد ، يَخْرُجُ : خارج می شود ، اَخْرَجَ : خارج شو ص ۳۴ و ۳۸ و ۷۲ دهم

باب افعال : اَخْرَجَ : خارج کرد ، يُخْرِجُ : خارج می کند ، اَخْرَجَ : خارج کن ص ۱۱ و ۳۸ و ۴۲ و ۵۹ دهم ص ۳ و ۵۲ و ۵۵ و ۵۹ و ۸۷ دهم

مجرد : دَخَلَ : داخل شد ص ۸۱ دهم

باب افعال : اَدْخَلَ : داخل کرد ، يُدْخِلُ : داخل می کند ، اَدْخَلَ : داخل کن ص ۱۰۱ دهم

نکته ی ! : تعداد زیادی از فعل های باب افعال

درس 5 سال دهم (جمله اسمیه ، جمله فعلیه) :

خوشحال باش : خوشبختانه در امتحان نهایی حرکت گذاری انجام می شود . پس نقش ها رو طبق حرکت گذاری آخر کلمات تشخیص بده .

محل اعرابی هایی که در کتاب درسی اومده : 1) فاعل 2) مفعول 3) مبتدا 4) خبر 5) صفت 6) مضاف الیه 7) مجرور به حرف جر 8) جارومجرور
دقت مهم : « موصوف » و « مضاف » نقش نیستند ، هستند .

نکته : برای به دست آوردن نقش و محل اعرابی یک کلمه ، همیشه به قبل آن ، توجه می کنیم .

اعراب نقش ها : فاعل : ان و ن // مفعول : ین مبتدا : ان و ن // خبر : ان و ن

مضاف : الیه : ین صفت : از اعراب موصوف تبعیت می کند .

جمله اسمیه : با اسم شروع می شود . ← مبتدا + خبر

جمله فعلیه : با فعل شروع می شود . ← فعل + فاعل + (مفعول)

دقت :

* شروع جمله با « تَحَوَّلَ » : جمله فعلیه // شروع جمله با « تَحَوَّلَ » : جمله اسمیه

* شروع جمله با « تَنَاوَلَ » : جمله فعلیه // شروع جمله با « تَنَاوَلَ » : جمله اسمیه

جمله اسمیه :

مبتدا : اسم ابتدای جمله . مثال : التلميذُ في الصفّ **خبر :** معنای مبتدا را کامل میکند . مثال : الفقرُ في أوّل العمر خيرٌ

نکته : ممکن است بین مبتدا و خبر فاصله بیفتد . مثلاً : مبتدا + (مضاف إليه ، صفت ، جارومجرور) + خبر

خبر به 3 دسته تقسیم میشود

- اسم ← الرجلُ فقيرٌ
- فعل ← الرجلُ يذهبُ
- جارو مجرور ← الرجلُ في البيتِ

چند مثال (۱) إضاعةُ الفُرْصَةِ غُصّةٌ : إضاعةٌ : مبتدا ، الفرصة : مضاف إليه ، غُصّةٌ : خبر (۲) سيّدُ القَوْمِ خادِمُهُم في السَّفَرِ :

سيّدٌ : مبتدا ، القوم : مضاف إليه ، خادم : خبر ، هم : مضاف إليه ، في السَّفَرِ : جارومجرور (۳) الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ : الصَّلَاةُ

مبتدا ، مفتاح : خبر ، کلّ : مضاف إليه ، خبر : مضاف إليه (۴) صدورُ الأحرارِ قبورُ الأسرارِ : صدور : مبتدا ، الأحرار : مضاف إليه ، قبور : خبر ، الأسرار : مضاف إليه

یه نکته ی باحال : ال دار بیار بی ال بیار ، اول جمله هم بیار ، مبتدا و فیر بیار . مثال : الْبَنَفْسُ جُئْتُ أَفْضَلَ لَوْ نِ مُهْدَى لِلْأَعصابِ

نکته : اسم بعد از « هو هما هم هی هما هنّ أنتَ أنتما أنتم أنتِ أنتما أتنّ أنا نحن » خبر است . مثال: هو قاضي هذه المدينة

جمله فعلیه :

فاعل : چه کسی ؟ چه چیزی ؟ . مثال : ذهب عليّ **مفعول :** چه کسی را ؟ چه چیزی را ؟ . مثال : كتب عليّ الرسالة

چند مثال : * يَزْرَعُ الْفَلَّاحُ الْمَجْدُ أَشجارَ الثَّفاحِ : يزرع : فعل ، الفلاح : فاعل ، المجدّ : صفت ، أشجار : مفعول ، التفاح : مضاف إليه

* أرسلَ الوالدُ الصَّبورَ التلميذَ الصَّغِيرَ إلى المدرسه : أرسل : فعل ، الوالد : فاعل ، الصَّبور : صفت ، التلميذ : مفعول ، الصغیر : صفت ، إلى المدرسة : جارومجرور

موصوف و صفت :

موصوف + صفت : اسم دوم ویژگی باشد . مثال : مدارس جميلة ، المناطق المختلفة ، مقام أرفع

اسم + اسم

مضاف + مضاف إليه : اسم دوم ویژگی نباشد . مثال : معلم المدرسة ، خير إخواني ، كتاب عليّ

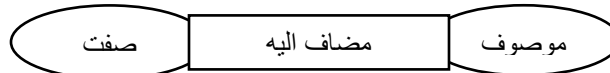
2 فرمول صفت :

فرمول 1 : موصوف + صفت . (در فرمول 1 ، موصوف و صفت به یکدیگر می چسبند)

* « ال ال ، تنوين تنوين ، ة ة ، بی ال بی ال » که دومین اسم ویژگی اسم اول باشد . مثال : الهجمة القوية - معابر مزدحمة

فرمول 2 : موصوف + مضاف اليه + صفت . (در فرمول 2 ، موصوف و صفت از یکدیگر فاصله گرفته و وسطشان مضاف اليه می آید)

اگر یک اسم بخواهد همزمان هم صفت داشته باشد هم مضاف اليه ، در این صورت مضاف اليه بین موصوف و صفت می آید.

یادت باشه در این گونه ترکیب های سه اسمی که اسم سوم برای اسم اول صفت است ، به صورت 132 ترجمه می کنیم .

132 دو تا فرمول داره : « اسم بی ال + ال دار + ال دار » « اسم بی ال + ضمیر + ال دار »

* مثال های اسم بی ال + ضمیر + ال دار :

۱) اسْمُكَ الْكَرِيمُ : نام شریف تو . ص ۴ دهم ۲) مَكَانِهَا الْمُنَاسِبُ : مکان مناسب آن (آنها) ص ۱۱ دهم ۳) حُرُوفُهَا الْأَصْلِيَّةُ : حروف اصلی آن (آنها) ص ۱۲ دهم ۴) جَيْشُهُ الْعَظِيمُ : ارتش بزرگش ص ۸۰ دهم ۵) أَعْمَالُهُ الصَّالِحَةُ : کارهای نیک او ص ۸۰ دهم ۶) جَيْشُنَا الْقَوِيُّ : ارتش قدرتمند ما ص ۸۶ دهم ۷) أَنْوْفُهَا الْحَادَّةُ : بینی های تیزشان . ص ۹۳ دهم ۸) أُخْتِي الصَّغِيرَةُ : خواهر کوچک من : ص ۱۰۰ دهم ۹) عِبَادُكَ الصَّالِحِينَ : بندگان شایسته تو : ص ۱۰۱ دهم ۱۰) أَصْنَامُهُمُ الْمَكْسُورَةُ : بت های شکسته آن ها ص ۱۲) عُشُّهَا الْمُرْتَفِعُ : لانه بلند او ص ۱۴) فَرِيقُهُمُ الْفَائِزُ : تیم برنده آن ها ص ۱۵) تَلَامِيذُهُ الْقَدَمَاءُ : دانش آموزان قدیمی او ص ۱۶) رَبِّكَ الْكَرِيمُ : پروردگار کریم تو ص ۱۷) أَعْمَالُهُ الصَّعْبَةُ : کارهای سخت او ص ۱۸) حَالَتُهَا الطَّبِيعِيَّةُ : حالت طبیعی او ص ۲۰) زَمِيلُكَ الْمُشَاغِبُ : همکلاسی اخلاگر تو

* مثال های اسم بی ال + ال دار + ال دار : ۱) طَعْمُ الْحَيَاةِ الْحَقِيقِي : طعم حقیقی زندگی ص ۲) أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ الصَّعْبَةُ : کارهای سخت انسان ص ۳) سَمَكَةُ الْبَحْرِ الْكَبِيرَةِ : ماهی بزرگ دریا ص ۴) عَقِيدَةُ التَّوْحِيدِ الْمَقْدَسَةِ : عقیده مقدس توحید ص ۵) ظَاهِرُ الْأَشْيَاءِ الصَّغِيرِ : ظاهر کوچک اشیاء ص ۶) قَطَرَاتُ الْمَاءِ الصَّغِيرَةِ : قطرات کوچک آب ص ۷) كَلَامُ الْأَنْبِيَاءِ الْحَقِّ : کلام حق انبیاء ص ۱) در فرمول 132 ، ضمیر باید کجا بیاد ؟ ضمیر باید وسط بیاد . بنابراین مثال های روبرو جزو « 132 » نیستند (زیرا ضمیر وسط نیامده است) : عَظْمَةُ جَيْشِهِ ص ۸۰ دهم - مشاكل حياتهم

2 نکته مهم !!!!

نکته 1: جمع غیر انسان = یک زن . پس صفت جمع غیر انسان به صورت مفرد مونث (ة) می آید . مثال : ۱) الْأَحْجَارُ الْجَمِيلَةُ ص ۱۱ دهم ۲) الْمَلَابِسُ النِّسَائِيَّةُ ص ۱۱ دهم ۳) الْأَلْوَانُ الْمُخْتَلِفَةُ ص ۴) الْأَمْطَارُ الشَّدِيدَةُ : ص ۳۲ دهم ۵) الْكَلِمَاتُ التَّالِيَةُ ص ۱۲ دهم ۶) حُبُوبٌ مُهَدَّئَةٌ : ص ۵۳ دهم ۷) الْأَعْشَابُ الطَّبِيعِيَّةُ : ص ۶۵ دهم ۸) الْإِمْرَاضُ الْمُخْتَلِفَةُ : ص ۶۵ دهم ۹) الْأَمَاكِنُ الْمَتْرُوكَةُ : ص ۷۲ دهم
نکته 2 : کلمات « أَرْضُ شَمْسٍ حَرْبٍ نَارٍ بَثْرٍ دَارٍ عَنَقُ نَفْسٍ رِيحٌ رُوحٌ سَمَاءٌ - اَعْضَاؤُ زَوْجِ بَدَنِ : عَيْنٌ - أُذُنٌ - يَدٌ - رِجْلٌ »
مونث معنوی هستند و باید صفت آن ها هم به صورت مونث بیاید . مثال : الْعَيْنُ الْجَمِيلَةُ - النَفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

مضاف و مضاف إليه :

نکته : مضاف و مضاف الیه هر دو اسم هستند یعنی هرگز یک فعل یا یک حرف نمیتواند مضاف یا مضاف الیه باشد .

3 فرمول « مضاف و مضاف الیه » :

۱) اسم بی ال + اسم ال دار : أَخْلَاقُ الرَّجُلِ (2) اسم + ضمیر : اخلاقه (3) اسم + اسم (اسم دوم ویژگی نباشد) : باب مدرسة

اسامی دائم الاضافه : بعد از کلمات « كُلٌّ بَعْضٌ جَمِيعٌ عِنْدَ بَيْنٍ » ، مضاف الیه می آید . مثال : كُلُّ التَّلَامِيذِ ، بَعْضُ الْأَوْقَاتِ

تعریف فعل معلوم : فعلی است که فاعل آن ، معلوم و مشخص باشد . **مثال :** علی شیشه را شکست .

تعریف فعل مجهول : فعلی است که فاعل آن ، مشخص نباشد . فعل مجهول به جای فاعل ، نائب فاعل دارد . مثال : شیشه شکسته شد .

فرمول فعل مجهول : ماضی _____ : کَتَبَ = نوشته شد مضارع _____ : يُكْتُبُ = نوشته می شود.

ترجمه ی فعل مجهول : 1) فعل مجهول را اغلب با مشتقات « شدن » ترجمه می کنیم . (ماضی : شد / مضارع : می شود) .

نکته : فعل مجهول چه در ماضی و چه در مضارع با « اُ » شروع می شود . پس اگر فعلی با « اُ » شروع نشود ، مجهول نیست . مثلاً فعلهای

مثل « یَفْرَحَنَّ ، اَخْلَصَ ، اِسْتَغْفَرَ » قطعاً معلوم هستند زیرا با اُ شروع نشده اند .

بیا بسیار مهم :

اَكْرَمَ اَكْرِمُ ، اَرْسَلَ اَرْسِلُ ، اَنْزَلَ اَنْزِلُ ، اَحْسَنَ اَحْسِنُ ، اَخْرَجَ اَخْرِجُ ، اَغْلَقَ اَغْلِقُ

در مثال های بالا ، فعلهای ماضی در آخر خود « اَ » دارند و فعلهای مضارع در آخر خود « اُ » دارند . پس فعلهای « اَكْرَمَ اَرْسَلَ اَنْزَلَ » ماضی

است و فعلهای « اَكْرِمُ اَرْسِلُ اَنْزِلُ » مضارع است . پس هنگام مجهول کردن بسیار مهم است که ماضی و مضارع بودن این فعلها را قاطعی نکنی .

مثلاً فعلهای « اَكْرَمَ اَرْسَلَ اَنْزَلَ » چون ماضی هستند ، به صورت « اُ » مجهول می شوند و تبدیل میشوند به « اَكْرِمُ اَرْسِلُ اَنْزِلُ » ولی

فعل های « اَكْرِمُ اَرْسِلُ اَنْزِلُ » چون مضارع هستند ، به صورت « اُ » مجهول می شوند و تبدیل می شوند به « اَكْرَمُ اَرْسَلَ اَنْزَلَ » .

مثال کتاب درسی : اَنْزَلَ : نازل شد . ص ۸۸ دهم درس ۶

درس 7 سال دهم (جار و مجرور ، ن وقایه) :

حروف جر: مِنْ فِي إِلَى عَلَى بِ لِ عَنْ كَ

بپااااا « جار و مجرور » و « مجرور به حرف جر » رو قاطی نکنی . مثال : إلى المدرسة = جارومجرور - المدرسة : مجرور به حرف جر

معانی حروف جر :

فی : در . مثال : لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ : برای اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است .

مِنْ : از . مثال : خَلَقَ اللَّهُ الْإِنْسَانَ مِنَ التُّرَابِ : خداوند انسان را از خاک آفرید .

بِ : به ، بوسیله ، با ، در^۱ . مثال ۱ : قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِعَقْلِهِ : قیمت انسان به عقلش است . مثال ۲ : لِمَاذَا لَا تَسَافِرُونَ بِالْحَافِلَةِ : چرا با اتوبوس سفر نمیکنید . دو تا مثال بعدی رو حفظ کن که « ب » معنای « در » میدهد : « قُتِلَ الْحُسَيْنُ بِكَرْبَلَاءَ » : امام حسین علیه السلام در کربلاء به قتل رسید . « نَصَرَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ بِغَزْوَةِ بَدْرٍ » : خداوند مومنین را در جنگ بدر یاری کرد .

عَنْ : از ، درباره . مثال ۱ : يَقْبَلُ اللَّهُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ : قبول میکند خداوند توبه را از بندگان . مثال ۲ : تَحَدَّثَ الْمَعْلَمُ عَنْ حَفَلَةِ كَبِيرَةٍ : سخن گفت معلم درباره جشنی بزرگ .

إِلَى : به ، به سوی ، تا . مثال : أَنْظِرُوا إِلَى طَعَامٍ تَأْكُلُونَ : نگاه کنید به غذایی که می خورید - ذَهَبْنَا إِلَى السُّوقِ : رفتیم به سوی بازار - اِرْتَفَعَ صَوْتُهُ إِلَى السَّمَاءِ : بالا رفت صوتش تا آسمان

عَلَى : روی ، بر ، ضد . مثال : وَضَعْتَ كِتَابِي عَلَى الْمِنْضَدَةِ : قرار دادم کتابم را روی میز - الدَّهْرُ يَوْمَانِ ، يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ : روزگار دو روز است . روزی برای تو و روزی ضد تو - السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ : سلام بر امام حسین (علیه السلام)

دقت : علی + اسم = باید ، واجب است (این فرمول در اول جمله می آید) . مثال : عَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَجْتَهِدَ : انسان باید تلاش کند . عليك

بِالصَّبْرِ : باید صبر کنی . عليك بمكارم الاخلاق : به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید . عليك بذكر الله : باید خدا را یاد کنی .

نکته مهم : وقتی کلمه « علی » ، معنای « باید » بدهد ، دیگر از معنای اصلی حرف جری خود خارج شده است و معنای فعلی ایجاد می کند . پس اگر در سوالی پرسیده شود در کدام گزینه « جار و مجرور » به معنی « فعل » است ، منظور همین فرمول « علی + اسم » در اول جمله است که معنای « باید » می دهد .

كَ : مثل ، مانند . مثال : الْعَالِمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ : دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است .

¹ از بین معانی ب ، معنای « در » بسیار مهم است .

لـ: برای، از آن. مثال: هذا لك و الآخر لي: این از آن تو و دیگری از آن من است.

دقت: لـ + اسم = دارد (این فرمول در اول جمله می آید). مثال 1: له أطفال يتامى: او کودکان یتیمی دارد.

این کلمات حرف جر نیستند: و فـ ثم أو مع عند قد هل من

در کلمات روبرو، حرف جر وجود دارد: عني، متي، علي، مما، مم، لم، بم، لـ

بعضی از فعلها، حرف جر اختصاصی دارند که باید حفظ باشی. مثال:

«إِسْتَعَانَ يَسْتَعِين ب (ص ۶۸ عربی دهم)» «حصل يحصل على» «سأل يسأل عن» «تحدثت عن»

ن وقایه: فعل + ن + ی

فرمول ن وقایه: «نی، ننی». مثال: ضَرَبَ + ن + ی = ضَرَبَنِي // يضربون + ن + ی = يضربونني

ترجمه «فی ننی»: مرا، به من، از من. مثال: اجْعَلْنِي: قرار بده مرا // يُشَاهِدُونِي: می بینند مرا

مثال های کتاب درسی: أن تُسَاعِدُونِي: که کمک کنید به من ص ۸۱ درس ۶ دهم / أعطِنِي: به من بده ص ۸۵ درس ۶ دهم /

يُحَيِّرُنِي: حیران می کند مرا ص ۹۲ درس ۷ دهم / رَفَعْنِي: بالا برد مرا ص ۹۳ درس ۷ / أَخَذْنِي: مرا برد ص ۹۳ درس ۷ /

بَعَثْنِي: مرا فرستاد ص ۹۶ درس ۷ / هَجَرُونِي: جدا شدند از من ص ۱۰۹ درس ۸ / سَامِحِينِي: مرا ببخش. ص ۱۱۴ درس ۸ /

نکته خارماکوفی: ن وقایه علاوه بر فعل، می تواند به حرف هم بچسبد. مثال: عَنِي ص ۹۷ دهم، لَيْتَنِي

چه نکته اییی: این کلمات ن وقایه ندارند زیرا ن جزو 3 حرف اصلی فعل است: عینی ص ۹۸ درس ۷، أحسنی، لا تضمّني، لا تحزني،

لا تسكني، يبني، تمنى، إخواني، يميني، جُبنِي

بیا قاطی نکنی !!!

فاعل ← فعل + ی : : إذهبي، اُكتبي
مفعول ← فعل + ن + ی : ضربني، اجعلني

توضیح: اگر «ی» مستقیماً به فعل بچسبد نقش فاعل را دارد. ولی اگر قبل از «ی» «ن» وقایه بیاید نقش مفعول را دارد.

درس 8 سال دهم (اسم فاعل ، اسم مفعول ، اسم مبالغه) :

اسم فاعل :

اسم فاعل ← مجرد : فاعِل ← عالم شاهد سالم سالحة
← مزید : مُـ مَعْلَم ، مُحَدِّث ، مُكَبِّر ، مُتَعَلِّم ، مُتَجَاوِز ، مُجَاهِد
نکته : اگر اسم جمع بدهند ، « اول باید مفرد کنی » . مثال : طُلَّاب (طالب) : اسم فاعل

« فُعَال » جمع اسم فاعل است . مثال : « سُكَّان زُؤَار عَمَّال جُهَّال طُلَّاب كُفَّار خُدَّام » اسم فاعل هستند زیرا مفرد آنها بر وزن « فاعل » می باشد.

بیا سگی : کلمات « حُقَّاش ص ۱۰۰ دهم ، تُقَّاح ، رُؤْمَان » جمع اسم فاعل نمی باشند و مفرد هستند .

نکته : کلمات بر وزن « فَاَل / فَاعِي » هم بر وزن « فاعل » هستند . پس این کلمات هم اسم فاعل مجرد می باشند .

مثال فاعی : « قاضي ، والي ، هادي ، راضي ، ساعي ، شاکي ، صافية ، خالية ، راضية » . مثال فَاَل : « شاک ، ضال »

بیا گول نخوری 1 : کلماتی مانند « مَعْلَم ، مُبَيِّن ، مُنَوِّر » به صورت « مُـ » هستند و اسم فاعل می باشند (تشدید مهمه !!) .

همچنین کلماتی مثل « مُجْتَهِد ، مُتَنَاسِب ، مُبْتَسِم ، مُعْتَقِد » هم به صورت « مُـ » هستند و اسم فاعل می باشند (حرف یکی مونده به آخر مهمه !!!) .

بیا گول نخوری 2 : « آخِر / آخِر » رو بیااااااااااا : آخِر اسم فاعل است / آخِر اسم تفضیل است .

به ترجمه دقت کن : « آخِر : پایان . آخِرین : آیندگان » « آخِر : دیگر / آخِرین : دیگران »

بیا گول نخوری 3 : « عَالِم / عَالَم » رو بیاااا : عَالِم اسم فاعل است و به معنی « دانشمند » / عَالَم اسم فاعل نیست و به معنی « جهان »

اسم مفعول :

اسم مفعول ← مجرد : مفعول ← مشهور مسرور مشهود مغلوله
← مزید : مُـ مُقَدَّس ، مُنْتَظَر ، مُسْتَخْرَج

نکته : اگر اسم جمع بدهند ، « اول باید مفرد کنی » .

« مَفَاعِيل » جمع اسم مفعول است . مثال « مَحَاصِيل » اسم مفعول می باشد زیرا مفرد آن « محصول » است .

ساختن اسم فاعل و اسم مفعول از فعل :

اگر در سوالی ، فعلی بدهند و از ما بخواهند که اسم فاعل یا اسم مفعولِ آن فعل را بسازیم ؛ ابتدا باید مشخص کنیم که آن فعل ، ثلاثی مزید است یا مجرد . اگر ثلاثی مجرد باشد ، اسم فاعل و مفعولش بر وزن « **فَاعِلٌ مَفْعُولٌ** » می آید ولی اگر فعل ثلاثی مزید باشد ، اسم فاعل و مفعولش بر وزن « **مُتَّ** » می آید .

اسم المفعول مِن «يُسَخَّرُ» ← مُسَخَّرٌ

اسم الفاعل مِنْ « يَنْتَظِرُ » ← مُنْتَظِرٌ

اسم المفعول مِنْ « يَغْفِرُ » ← مَغْفُور

اسم الفاعل من « يَحْضُرُ » ← حَاضِر

ترجمہ اسم فاعل :	ترجمہ اسم مفعول :
صانع ← سازنده	اسم مفعول : شده ← مصنوع ساخته شده
خالق ← آفریننده	← مخلوق خلق شده
مُشاہِد ← بیننده	← مُشاہِد دیدہ شدہ
مُطہَّر ← پاک کننده ص ۶۴ دہم	← مُطہَّر پاک شدہ

ترجمہ اسم مبالغہ :

اسم مبالغة

فَعَال ← صَبَّار ، غَفَّار ، كَذَّاب ، رَزَّاق ، سَتَّار ، ظَلَّام ، وَهَّاب ، تَوَّاب

فَعَالَة ← أَمَّارَة ، فَهَّامَة ، تَوَّابَة ، عَلَّامَة ، شَقَّافَة

ترجمه اسم مبالغه: اسم مبالغه اگر بر « صفت » دلالت کند با کلمه « بسیار » ترجمه می شود ولی اگر بر « شغل و ابزار » دلالت کند ، کلمه « بسیار » را نمی آوریم . * اسم مبالغه از لحاظ معنایی به 3 دسته تقسیم می شود: (۱) زیادی صفت (۲) شغل (۳) ابزار . مثال :

زیادی صفت: عَلَامَ، عَلَامَة: بسیار دانا، فَهَامَة: بسیار فهمیده، صَبَّار: بسیار صبرکننده، غَفَّار: بسیار آمرزنده، کَذَّاب:

بسیار دروغگو ، رزاق : بسیار روزی دهنده ، خلاق : بسیار آفریننده ، اُماّرة : بسیار امرکننده ، سَتّار : بسیار پوشاننده

شغل : خَبَاز : نانوا، خَدَاد : آهنگر، فَلَاح : کشاورز، حَمَالَة : حمل کننده، رَسَام : نقاش، طَيَّار : خلبان

انبار : فُتّاحة : دريازن ، نَظارة : عينك ، سِتّارة : اُتومبيل ، ثَلّاجة : يخچال ، جَرّارة : تراكتور ، جَوّال : تلفن همراه

بیا قاضی نکنی !!! : «فَعَالٌ/فُعَالٌ» رو بیا!!!!!! : **فُعَالٌ** اسم مبالغه است : غَلامٌ ، رَزَاقٌ / فُعَالٌ اسم فاعل است : طُلابٌ ، كُفَّارٌ

نکات ترجمه ای :

ماضی استمراری = ماضی + مضارع (کان + مضارع) . در ترجمه ماضی استمراری، بگرد دنبال میسی . مثال : کان یذهب = می رفت .

بپا اشتباه نکنی : علامت « می » برای دو نوع فعل می آید . ۱) ماضی استمراری (۲) مضارع . مثال : کان یذهب : می رفت - یذهب : می رود

ماضی استمراری بدون کان (فرمول جمله وصفیه) : این مبحث در درس ۴ سال یازدهم بررسی شده ولی ۲ جمله ی

زیر در کتاب عربی دهم آمده است . در نتیجه این دو جمله رو کامل بلد باش :

مثال ۱ : وَصَلَ إِلَى قَوْمٍ يَسْكُنُونَ قُرْبَ مَضِيقٍ : به قومی رسید که نزدیک تنگه ای سکونت می کردند . ص ۸۰ دهم درس ۶

مثال ۲ : رَأَيْتُ دُلْفِيْنَ كَبِيْرًا يَقْفِزُ قُرْبِي فِي الْمَاءِ بِفَرْحٍ : دلفین بزرگی را دیدم که با شادی نزدیک من در آب می پرید . ص ۹۳ دهم درس ۷

ماضی بعید = ماضی + ماضی (کان + ماضی) . در ترجمه ماضی بعید، بگرد دنبال بیسیبیسی . مثال : کان ذهب = رفته بود .

ماضی با ماضی ، فیلی ماضی ، ماضی بعید ، بود

سوف = خواه . مثال : سیزذهب = سوف یذهب = خواهد رفت . **لن = نخواه** . مثال : لن یذهب = نخواهد رفت .

مثال : لن یخلقوا ذباباً : مگسی را نخواهند آفرید . ص ۸۸ دهم . درس ۶

ماضی نقلی = (قد + ماضی) . ماضی نقلی = « ام ای است ایم اید اند » . مثال : قد ذهب = رفته است .

« قد » فیلی کوپیکه ، میتونه بیار میتونه نیار . ماضی ساده و نقلی برابرند و می توانند به جای هم معنا بشوند : ذهب = قد ذهب = رفت = رفته است .

مثلاً « بَعَثَنِي » با اینکه ماضی ساده است ، در ص ۹۶ عربی دهم ، به صورت نقلی ترجمه شده است . بَعَثَنِي : فرستاده است .

مثال های کتاب : مثال ۱ : قَدْ دَلَّتْ : راهنمایی کرده است . ص ۶۵ دهم درس ۵ . مثال ۲ : قَدْ أُنْشِدَ : سروده است . ص ۷۱ دهم درس ۵

مثال ۳ : فَقَدْ اسْتَفَادَ : استفاده کرده است . ص ۱۰۸ دهم درس ۸

قد + مضارع = گاهی ، شاید . مثال ۱ : قَدْ يَذْهَبُ : گاهی میسیبیسی رود - شاید بیسیبیسیبرود .

مثال ۲ : قَدْ تَفَتَّشُ : گاهی جستجو می شود . ص ۱۰۹ دهم درس ۸

حتى + بـ . مثال : حَتَّى تُصَدِّقَ : تا باور کنی ص ۳۰ دهم / حَتَّى يَلْتَمِمْ : تا بهبود یابد ص ۶۴ دهم / حَتَّى تَبْتَغِدَ : تا دور شود /

حَتَّى تُنْفِقُوا : تا انفاق کنید ص ۹۵ دهم / حَتَّى يَذُوقَ : تا بچشد ص ۱۰۸ دهم

حتى + لا + فـ . مثال : حَتَّى لَا يَسْتَطِيعَ : تا نتواند ص ۸۱ دهم

* **أَنْ + بـ** . مثال : أَنْ يَذْهَبَ : که برود (أَنْ همیشه که ، فعل بعرض بـ)

أَنْ أَسَافِرَ : که سفر کنم . ص ۴ دهم / أَنْ تَرَى : که ببینی . ص ۳۰ دهم / أَنْ يَكُونَ : که باشد . ص ۳۰ دهم / أَنْ يَتَعَاشُوا : که هم زیستی بکنند .

ص ۴۸ دهم / أَنْ يَسْتَفِيدَ : که بهره ببرد . ص ۶۴ دهم / أَنْ تُدِيرَ : که بچرخاند . ص ۶۷ دهم / أَنْ يَهْجُمَ : که حمله کند . ص ۸۱ دهم /

أَنْ أَشْكِرَ : که تشکر کنم . ص ۹۳ دهم / أَنْ تَتَّصِلَ : که تماس بگیرد . ص ۱۱۴ دهم

* **أَنْ + لَا + نـ** . مثال : مَثَال ۱ : أَنْ لَا يَسْبُوا : که دشنام ندهند ص ۴۸ دهم درس ۴

* **أَلَّا + نـ** . مَثَال ۲ : أَلَّا نَعْبُدَ : که عبادت نکنیم ص ۴۸ دهم درس ۴

انواع لا :

نهی : دستوری ، ساکن می کند ، ن را حذف می کند ، کسره عارضی

لا + فعل

نهی : غیر دستوری ، ساکن نمی کند ، ن را حذف نمی کند

ساکن + ال دار = کسره عارضی : * اگر آخر فعل ساکن باشد و پس از آن « ال » بیاید ، به جای ساکن ، کسره می گذاریم . به این کسره ،

کسره ی عارضی می گوئیم . (ساکن + ال دار = کسره عارضی) . مثال : لَا يَذْهَبُ التَّلْمِيزُ . مثال : لَمَّا اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ ص ۸۰ دهم درس ۶

مثال : لَا يَذْهَبُ : نهی است چون آخر فعل را ساکن نکرده است - **لَا تَحْزَنْ :** نهی است چون آخر فعل را ساکن کرده است - **لَا تَكْتُبُونَ**

: نهی است چون ن را حذف نکرده است - **لَا تَجْلِسُوا :** نهی است چون ن را حذف کرده است - **لَا تَجْلِسِي :** نهی است چون ن را حذف

کرده است - **لَا تَفْرَحَا :** نهی است چون ن را حذف کرده است - **لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ :** نهی است چون فعل کسره عارضی گرفته است .

ترجمه « لَا نَهْي » : غیر دستوری است و فقط فعل را منفی می کند . مثال : لَا تَذْهَبُونَ : نمی روید - لَا يَكْتُبُ : نمی نویسد .

ترجمه « لَا نَهْي » :

مخاطب : مثال : لَا تَذْهَبُ ° : نرو - لَا تَضْرِبُ ° : نزن

« لَا » + ° - :

غایب - متکلم : نباید ب... مثال : لَا يَذْهَبُ ° : نباید برود . لَا أَذْهَبُ ° : نباید بروم . لَا نَذْهَبُ ° : نباید برویم

مثال بسیار مهم : غایب : لَا يَذْهَبُوا : نباید بروند . لَا يَذْهَبُونَ : نمی روند // مخاطب : لَا تَذْهَبُوا : نروید . لَا تَذْهَبُونَ : نمی روید .

^۲ گاهی ، « أَنْ لَا » به « أَلَّا » تبدیل می شود . در نتیجه بعد از « أَلَّا » هم ، مضارع التزامی می آید .

نکته مهم: اگر برای مخاطب ها از کلمه ی « نباید » استفاده بشود ، غلط است .

مثال : لا تذهبوا : ترجمه صحیح : نروید . ترجمه غلط : نباید بروید .

نکته خارماکوفی: نباید برود = نرود // نباید بروم = نروم .

مثال : لَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا = گفتارشان نباید تو را غمگین کند = گفتارشان تو را غمگین نکند (انسانی ۱۴۰۲)

ما أَفْعَلَ تعجب : ما أَفْعَلَ اول جمله + اسم : مثال : ما أَجْمَلَ غابات مازندران : چه زیباست جنگلهای مازندران

به ترجمه این ۳ فعل حساس باش : « قام / جاء أتی »

(۱) قام : ایستاد / قام ب : اقدام کرد ، پرداخت .

مثال : (قام الطلاب عند حضور المعلم : دانش آموزان هنگام حضور معلم ایستادند) (قام التلميذ بأداء واجباته : دانش آموز به انجام تکالیفش پرداخت)

(۲ و ۳) جاء = أتی = آمد / جاء ب = أتی ب : آورد .

مثال : (جاءت التلميذات إلى المعلمة : دانش آموزان نزد معلم آمدند) (جاء الوالد بأخبار مهمة : پدر اخبار مهمی آورد)

مثال : (أتی الضیوف إلى بیتنا : مهمانان به خانه ما آمدند) (أتی المعلم بتلميذ جديد : معلم دانش آموز جدیدی را آورد)

مثالهای « جاء » در کتاب درسی عربی دهم :

مثال ۱ : من جاء بالحسنة فله عشر امثالها : هرکس نیکی بیاورد ، ده برابر آن پاداش دارد . ص ۲۴ دهم درس ۲

مثال ۲ : جاؤوا له بهدایا كثيرة : برای او هدیه های بسیاری آوردند . ص ۸۱ دهم درس ۶

مثال ۳ : ما قبل ذوالقرنین الهدایا التي جاء الناس بها : ذوالقرنین هدایایی که مردم آوردند را نپذیرفت ص ۸۲ دهم درس ۶

مثالهای « أتی » در کتاب درسی عربی دهم :

مثال ۱ : أمرهم ذوالقرنین بأن یأتوا بالحديد و الثحاس : ذوالقرنین به آنان دستور داد که آهن و مس بیاورند . ص ۸۱ دهم درس ۶

مثال ۲ : یأتی زمیلی بعدی : همکارم بعد از من می آید . ص ۸۵ دهم درس ۶

مثال ۳ : یأتی المشرف مع مهندس الصیانة : مدیر داخلی با مهندس تعمیرات می آید . ص ۹۹ دهم درس ۷

جملات شرطی: این مبحث در سال یازدهم آمده است ولی حدوداً ۱۵ جمله در کتاب عربی دهم از این مبحث آمده است.

فرمول جمله شرطی: « ادوات شرط + فعل + فعل + ف... ».

ترجمه ادوات شرط: **إِنْ:** اگر، **چنانچه** - **مَنْ:** هر کس - **مَا:** هر چیز - **إِذَا:** هر گاه، اگر

ترجمه جملات شرطی با فرمول فعل + فعل: فعل شرط و جواب شرط، چه ماضی باشند و چه مضارع باشند، به صورت

« بَرنی + می زنم » ترجمه می شوند: **مَنْ دَرَسَ نَجَحَ = مَنْ يَدْرُسُ يَنْجَحُ:** هر کس درس بخواند، موفق می شود.

مثال های « فعل + فعل »:

مثال ۱: **مَنْ عَلَّمَ عِلْماً، ...:** هر کس علمی را یاد بدهد ... ص ۱۶ دهم

مثال ۲: **مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحاً، ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ:** هر کس ۴۰ روز برای خدا مُخلص شود، چشمه

های حکمت از قلبش بر زبانش جاری می شود. ص ۱۷ دهم درس ۲

مثال ۳: **مَنْ طَلَبَ شَيْئاً وَجَدَ، وَجَدَ:** هر کس چیزی را بخواند و تلاش کند، می یابد. ص ۶۴ دهم درس ۵

مثال ۴: **فَإِذَا وَقَعَ نَظَرُهَا عَلَى سَمَكَةِ الْقَرَشِ، تَنَجَّمَ بِسُرْعَةٍ حَوْلَهَا:** هرگاه چشمشان به کوسه ماهی بیفتد، سریع دور آن جمع می شوند

. ص ۹۳ دهم درس ۷

مثال ۵: **إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ، انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ:** هرگاه انسان بمیرد، عملش قطع می شود مگر از سه چیز. ص ۱۰۴ دهم

مثال ۶: **مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ، حَلَّتْ بِهِ التَّدَامَةُ:** هر کس آزموده را بیازماید، دچار پشیمانی می شود. ص ۱۰۸ دهم درس ۸

مثال ۷: **إِنْ هَجَرْتَ، سَوَاءٌ عَشِيَّتِي وَعَدَاتِي:** اگر (از من) جدا شوی، شب و روزم یکسان می شود. ص ۱۰۹ دهم درس ۸

مثال ۸: **وَجَدْتَ رَائِحَةَ الْوُدِّ، إِنْ شَمَمْتَ رُفَاتِي:** اگر خاک قبرم را بپویی، بوی عشق را می یابی. ص ۱۰۹ دهم درس ۸

مثال ۹: **إِنْ سَكُوتٌ إِلَى الطَّيْرِ، نُحْنُ فِي الْوُكُنَاتِ:** اگر به پرندگان شکایت بَرَم، در لانه ها شیون می کنند. ص ۱۰۹ دهم درس ۸.

مثال های « فعل + ف »:

مثال ۱: **مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا:** هر کس نیکی بیاورد، ده برابر آن پاداش دارد. ص ۲۴ دهم درس ۲

مثال ۲: **إِذَا قَالَ أَحَدٌ كَلَاماً يَفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ، فَاعْلَمُوا أَنَّهُ جَاهِلٌ ...:** اگر کسی سخنی بگوید که (میان) مسلمانان تفرقه بیندازد، پس

بدانید که او نادان است ... ص ۵۰ دهم درس ۴

مثال ۳: **مَنْ رَأَى مِنْكُمْ أَحَدًا يَدْعُو إِلَى التَّفْرِقَةِ، فَهُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ:** هر کس از شما کسی را ببیند که دعوت می کند به تفرقه، (پس) او

مزدور دشمن است. ص ۵۰ دهم درس ۴

مثال ۴: **إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ.** هرگاه قرآن خوانده شود، به آن گوش فرا دهید. ص ۸۴ دهم درس ۶

مثال ۵: **إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ:** اگر بندگانم از تو درباره من بپرسند، قطعاً من به آنان نزدیکم. ص ۹۷ دهم درس ۷

مثال ۶: **مَنْ قَالَ أَنَا عَلِيمٌ فَهُوَ جَاهِلٌ:** هر کس بگوید من دانا هستم، او نادان است. ص ۱۱۷ دهم درس ۸

معادل « دارد ، داشت » در عربی :

(لِ ، عند ، لَدِی) + اسم = دارد . مثال : له أُخٌ : او برادری دارد - عندنا دواءٌ : دارویی داریم

كان + (لِ ، عند ، لَدِی) + اسم = داشت . مثال : كان للتلميذ كتاب : دانش آموز کتابی داشت .

ليس + (لِ ، عند ، لَدِی) + اسم = ندارد . مثال : ليس للتلميذ كتاب : دانش آموز کتابی ندارد .

دقت : فرمول های بالا در ابتدای جمله می آیند .

مثال های « ل + اسم » :

مثال ۱ : من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها : هر کس نیکی بیاورد ، ده برابر آن پاداش دارد . ص ۲۴ دهم درس ۲

مثال ۲ : لها أنواع مختلفة : انواع مختلفی دارند . ص ۴۲ دهم درس ۳

مثال ۳ : للغراب صوتٌ يُحذِرُ به بقيّة الحَيوانات : کلاغ صدایی دارد که بوسیله ی آن ، به بقیه حیوانات هشدار می دهد . ص ۶۶ دهم درس ۵

مثال ۴ : للبطّ غُدّةٌ طَبِيعِيَّةٌ بِالْقُرْبِ مِنْ دَنَبِها : اردک غده ای طبیعی نزدیک دمش دارد . ص ۶۶ دهم درس ۵

مثال ۵ : هل لك معلوماتٌ عن طاقِ كَسرى : آیا اطلاعاتی درباره ی طاق کسری داری . ص ۷۱ دهم درس ۵

مثال ۶ : له ذاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ : حافظه ای قوی دارد . ص ۹۲ دهم درس ۷

مثال ۷ : هل للدلافين أعداءٌ : آیا دلفین ها دشمنانی دارند . ص ۹۳ دهم درس ۷

مثال ۸ : للدلافين أنوفٌ حادّةٌ : دلفین ها بینی های تیزی دارند . ص ۹۴ دهم درس ۷

مثال ۹ : لكلّ ذنبٍ ثوبَةٌ : هر گناهی توبه ای دارد . ص ۹۷ دهم درس ۷

مثال های « عند + اسم » :

مثال ۱ : هل عندكم بطاقاتُ الدُّخولِ : آیا کارت ورود دارید . ص ۴۱ دهم درس ۳

مثال ۲ : عندي صُداغٌ : سر درد دارم . ص ۵۳ دهم

مثال های « لَدِی + اسم » :

مثال ۱ : كلُّ جِزْبٍ بما لَدِيهِمْ فَرِحُونَ : هر گروهی به آنچه که دارند ، شادمانند . ص ۴۹ دهم درس ۴

مثال ۲ : لَدِيَّ جَوّالٌ تَفَرَّغَ بَطَارِيَّتُهُ خِلالَ نِصْفِ يَوْمٍ : تلفن همراهی دارم که باطری اش در طول نصف روز خالی می شود . ص ۵۷ دهم درس ۴

مثال ۳ : لَدِينَا زَمِيلٌ ذَكِيٌّ : همکلاسی باهوشی داریم . ص ۱۰۰ دهم درس ۷

مثال های « ليس + ل + اسم » :

مثال ۱ : لَيْسَ لِحَافِظٍ وَ سَعْدِيٍّ مِلْمَعَاتٌ جَمِيلَةٌ !! : حافظ و سعدی ملّمعات زیبایی ندارند . ص ۱۱۰ دهم درس ۸

علی + اسم = باید ، واجب است : (اول جمله)

مثال ۱ : عَلَیْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ : بر شما واجب است که با جماعت باشید = شما باید با جماعت باشید . ص ۱۷ عربی دهم درس ۲

مثال ۲ : عَلَی كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَاشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشاً سَلَمِيّاً : بر همه مردم واجب است که با یکدیگر به صورت مسالمت آمیز

همزیستی بکنند . ص ۴۸ دهم درس ۴

مثال ۳ : عَلَیْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ : به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید . ص ۹۴ دهم درس ۷

مثال ۴ : عَلَیْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ : و باید خدا را یاد کنی = بر تو واجب است خدا را یاد کنی . ص ۱۰۱ دهم درس ۷

مثال ۵ : عَلَیْكَ بِالصَّبْرِ : باید صبر کنی = بر تو واجب است که صبر کنی .

جمع و مفرد : لطفا اسم های جمع را به صورت جمع و اسم های مفرد رو به صورت مفرد ترجمه کنید .

ضمیر رو ترجمه کن : لطفا ضمایر « ه هما هم ها هما هُنَّ كَ کما کم كِ کما کنَّ ی نا » رو معنا کنید . هر گزینه ای که ضمیر رو معنا نکرد

غلطه . مثال : الید = دست /// یده = دستش = دست او = دست خود = دست خویشتن = دست خویش^۳

ال + الی الی الذین = که : سه کلمه « الَّذِی الَّذِی الذین » در حالت عادی به صورت « الَّذِی الَّذِی الّتی : کسی که / الذین : کسانی که »

ترجمه می شوند . ولی اگر این سه کلمه بعد از « اسم ال دار » قرار بگیرد به معنای « که » می باشند . (الّذی بَعْدِ ال = که)

مثال : الرجل الَّذِی : مردی که - المؤمنون الذین : مؤمنانی که - الشمس الّتی : خورشیدی که ص ۲ دهم درس ۱

نکته گاوی : « لَمَّا » + ماضی = زمانی که ، هنگامی که ، وقتی که . مثال : لَمَّا ذهب : زمانی که رفت

مثال : لَمَّا اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ : هنگامی که اوضاع استقرار یافت . ص ۸۰ دهم درس ۶ / لَمَّا عَزَمْتُ : زمانی که تصمیم گرفتم . ص ۹۳ دهم درس ۷

کلمه « إِنَّ » در وسط جمله ، اکثراً به معنای « زیرا » است . (به ویژه بعد از فعل امر و نهی)

كُلُوا جَمِيعاً و لَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ الْبِرَّكَ مَعَ الْجَمَاعَةِ : دسته جمعی بخورید و پراکنده نشوید ، زیرا برکت همراه با جماعت است . ص ۱۷ دهم درس ۲

^۳ « خود - خویش - خویشتن = ضمیر مشترک .

إنما = فقط ، تنها . دقت : إنما روی بخش دوم جمله ، حصر دارد . (تکرار کن : إنما ، فقط ، وسط) .

مثال : **إنما الغیب لله** : ص ۴۲ دهم درس ۳ . **ترجمه صحیح** : غیب فقط برای خداست . **ترجمه غلط** : فقط غیب برای خداست .

ضمیر فصل : اگر ضمایر منفصل مثل « هو ، هما ، هم ، ... » وسط جمله بیایند ، اکثراً ضمیر فصل هستند و معنای «همان است» ایجاد میکنند

مثال ۱ : ذاك هو الله : آن همان خداست . ص ۲ دهم

مثال ۲ : هاتان القبيلتان هما يأجوج و معجوج : این دو قبیله همان یأجوج و معجوج هستند . ص ۸۱ دهم

مثال ۳ : الرايس هو الذي ما نجح في الامتحانات : مردود همان کسی است که در امتحانات قبول نشده است . ص ۱۱۵ دهم درس ۸

ترجمه « و + ضمیر » وسط جمله = در حالی که . (این بحث مربوط به پایه دوازدهم است ولی ۳ جمله زیر در کتاب دهم آمده است)

مثال ۱ : سبع يجرى للعبد اجرهنّ و هو في قبره بعد موته : هفت چیز است که پاداشش برای بنده جاری می شود ، در حالیکه او بعد از

مرگش در قبرش است . ص ۱۶ دهم

مثال ۲ : فكم تمرّز عيشي و أنت حامل شهيد : چقدر زندگی ام را تلخ می کنی در حالیکه تو حامل عسل هستی . ص ۱۰۹ دهم

مثال ۳ : العلم يحرسك و أنت تحرس المال : علم از تو محافظت می کند در حالیکه تو از ثروت محافظت می کنی . ص ۹۷ دهم

ترجمه « کل » : ۱. کل + مضمعه = هممممه . مثال : كل الناس : همه ی مردم

۲. کل + نکررررره = هررررره . مثال : ۱) كل حزب : هر گروهی ۲) كل طالب : هر دانش آموزی ۳) كل ذنب : هر

گناهی ۴) كل مליح : هر بانمکی

۳. کل + من = هر یک از . مثال : ۱) كل من الطلاب : هر یک از دانش آموزان ۲) كل من الأعداء : هر یک از دشمنان

ی حذف می شه و به جاش میاد :

مثال ۱ : إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً و أَنَا رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُون :

بی گمان این امت شماست ، امتی یگانه و من پروردگارتان هستم ، پس مرا پرستید ص ۴۸ دهم درس ۴

مثال ۲ : لَكُمْ دِينُكُمْ و لِي دِينِي : دین شما از آن خودتان و دین من از آن خودم . ص ۹۷ دهم درس ۷